

د ادارې فساد پر وړاندې د څارنې او ارزونې
خپلواکه او گډه کمیټه

کمیټه مستقل مشترک نظارت و ارزیابی
مبارزه با فساد اداری

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

اولین و دویمین گزارش شش ماهه

کمیټه مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری

اولین گزارش شش ماهه

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری

فهرست مطالب

۳.....(مخففات و اختصارات).....

۴ خلاصه گزارش (Executive Summary).....

۷ فصل اول - معرفی (Introduction).....

۹..... اهداف کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری (Objectives of MEC).....

۱۰ پلان کاری کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری (MEC Work plan).....

۱۴..... فصل دوم - مشوره دهی (Consultations).....

۱۹..... باز دید از ولایت (Provincial visit).....

۲۲ پیشنهادات و بنچ مارک ها (Recommendations & Benchmarks).....

۲۵ فصل سوم - پی گیری پیشنهادات و بنچ مارک ها (Follow up on Recommendations & Benchmarks).....

۲۷..... چالش های عمومی کشور (Overall Challenges for the country).....

۲۹..... چالش های کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری (Challenges for MEC).....

۳۰ پلان های آینده و بعدی کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری (Future plans of MEC).....

۳۱..... نتیجه گیری (Conclusion).....

سرنام (اختصارات)

ACBAR:	دفتر هماهنگی کمک ها برای افغان ها
ACCI:	اتاق های تجارت و صنایع افغانستان
AGO:	اداره لوی خرنوالی ج.ا.ا
ANDS:	استراتیژی انکشاف ملی افغانستان
ARDS:	خدمات بازسازی و انکشافی افغانستان
CAO:	اداره کنترول و تفتیش
GIROA:	دولت جمهوری اسلامی افغانستان
HOO:	اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری
IARCSC:	کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی
ICTAWG:	گروپ کاری بین المللی شفافیت و حسابدگی
IWA:	دیده بان شفافیت افغانستان
ISAF:	قوای بین المللی حافظ صلح
MAIL:	وزارت زراعت، آبیاری و مالدارگی
MEC:	کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری
MoD:	وزارت دفاع
MoF:	وزارت مالیه
MoJ:	وزارت عدلیه
MoI:	وزارت امور داخله
PDC:	کمیته انکشافی ولایتی
PDP:	پلان انکشافی ولایتی
PPU:	واحد تدارکات عامه
PRT:	تیم بازسازی ولایتی
UNAMA:	هیئت معاونت ملل متحد برای افغانستان
UNCAC:	کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه فساد
UNDP:	پروگرام انکشافی ملل متحد

UNODC: اداره مبارزه با موادمخدر و جرایم سازمان ملل متحد

خلاصه گزارش (Executive Summary)

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری (MEC) جهت حصول اطمینان به منظور ارایه کمک بیشتر به دولت افغانستان و متحدین بین المللی آن در راستای کاهش فساد اداری تاسیس گردیده است.

در افغانستان فساد اداری به حیث یکی از بزرگترین چالش ها شناخته شده و دولت افغانستان به منظور رشد اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشور باید به این مشکل رسیده گی نماید.

مردم افغانستان از این پدیده شوم آگاه بوده و بسیار خسته شده اند و میخواهند که فعالان مسؤل خود را متعهد ساخته تا این مشکل را تحت کنترل آرند. مردم خواهان از بین بردن فساد اداری موجود در سکتورهای دولتی و خصوصی میباشند، و از رهبران خود توقع دارند تا روش ها و تدابیر جدی را در ارگان های دولتی روی دست گیرند تا فساد اداری کاهش یابد و در نتیجه باعث ایجاد اعتماد بیشتر مردم به دولت گردد.

از این جهت کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری در نتیجه توافق بین جامعه ملی و بین المللی تاسیس گردید، تا فعالیت های کنترل و کاهش فساد اداری را نظارت و ارزیابی نماید. این کمیته صلاحیت اجراییوی نداشته ولی با ارگان های اجراییوی همکاری مینماید، تا میکانزم و طرز العمل های مؤثر کاری جهت مبارزه علیه فساد اداری ایجاد و مورد استفاده قرار گیرند.

این کمیته از آوان ایجاد آن سه ماموریت (جلسات) را در سال ۲۰۱۱ راه اندازی نموده است و با تعدادی از جوانب ذیدخل مباحثی داشته است تا خلاها، نواقص و امکانات را شناسایی نماید.

به منظور مبارزه مؤثر علیه فساد اداری، این کمیته تا حال دو مجموعه از سفارشات، پیشنهادات و بنچ مارک ها را به بعضی از نهادهای دولتی، ادارات غیردولتی و جامعه بین المللی معرفی نموده است.

این کمیته درهرشش ماه گزارشی را در ارتباط به نتایج کاری اش، (موفقیت ها و یا عدم موفقیت هایش) مبتنی اهداف قبلاً تعیین شده، تهیه مینماید. گزارشات باید طوری باشند که مردم (جامعه مدنی)، حکومت، پارلمان، جامعه بین المللی و تمام جوانب ذیعلاقه بدانند که مبارزه با فساد اداری تا چه حدی پیشرفت نموده، عوامل فساد که ها و چه ها بوده، موانع اساسی کدام ها اند و راه های حل آن ها چگونه میباشد. تا باشد که یک افغانستان انکشاف یافته و عاری از فساد ساخته شود.

این موضوع قابل درک است که بنچ مارک ها و پیشنهادات مجموعه اولی، برای تمامی جوانب ذیدخل بصورت کامل قابل درک نبوده، بسا امکان دارد که بعضی ها تطبیق آن را دشوار و بعضی ها چوکات زمانی تعیین شده را کوتاه و بسیار محدود ارزیابی نموده باشند بنأ کمیته درک مینماید که پیشنهادات نیاز مبرم به پی گیری بیشتر داشته تا ادارات اهداف، مقاصد و مزایای نهایی آنها را درک نموده و طبقاً اجراءات می نمودند با تاسف که عدم موجودیت دارالانشأ سبب شد که پیگیری ها به وقت و زمان لازم انجام نشود. مساعدتی را که تمویل کننده گان برای کمیته از طریق UNDP (پروگرام انکشافی ملل متحد) کمک نموده بودند، درپایان دسامبر ۲۰۱۱ در اختیار کمیته قرار گرفت بنأ برای رئیس اجرائیوی بسیار دشوار بود که شخصاً خودش با هر اداره بنچ مارک ها را بصورت منظم و در چوکات زمانی تعیین شده پی گیری می نمود.

اعضای دارالانشأ این کمیته در ربع اول سال ۲۰۱۲ استخدام خواهند شد، با استخدام کارمندان دارالانشأ کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری متیقین است نتایج خوبی بدست آرد.

با وصف مشکلات و موانع زیاد، کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری، موفق گردید که سفارشات و بنچمارک هایش را به شورای محترم وزیران گزارش داده و مصوبه ئی را که همه نهاد ها و ارگانها را ملزم به تطبیق این سفارشات

قرار می دهد حاصل نماید. مصوبه طرح و با ملاحظه شد مقام عالی ریاست جمهوری بتاريخ ۲۸ / ۰۹ / ۱۳۹۰ و شماره (۳۷) صادر گردید.

بعضی از نهادها، بخصوص ریاست عمومی اداره امور و دارالانشأ شورای محترم وزیران، ریاست عمومی گمرکات در وزارت مالیه و جامعه بین المللی اقدامات لازمه بعمل آورده پیشنهادات کمیته را در چوکات پلان های منظم کاری مورد تطبیق قرار داده اند. سائر مراجع و نهادها نیز با تفاهم نزدیک دارالانشأ کمیته دست بکار شده امید وارییم همکاری های متقابل نتایج خوب و مثمری را بوجود آورد.

فصل اول مقدمه (Introduction)

به اساس اعلامیه رسمی کنفرانس لندن و مطابق فرمان شماره ۶۱ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۷ (۱۷ فیروزی ۲۰۱۰) مقام محترم ریاست جمهوری، کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری تاسیس و و به تاریخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۵ (۵ می ۲۰۱۱) به کار آغاز نمود.

این کمیته شش عضو دارد- سه عضو دایمی آن کارشناسان بین المللی به انتخاب نمایندگی ملل متحد مقیم افغانستان و سه عضو دیگر آن افغان های با تجربه و مسلکی میباشند که از جانب افغانی نامزد گردیدند. همه اعضا طرف منظوری مقام عالی ریاست جمهوری قرار گرفته که طی حکم جداگانه آن مقام بکار آغاز نموده اند.

ماده هشت فرمان فوق چنین مشعر است:

این کمیته مسئولیت دارد تا معیار های مؤثر انکشافی را برای ادارات شناسایی نموده ، فعالیت های مبارزه علیه فساد اداری را در سطح ملی و همچنان کمک های بین المللی کشور های تمویل کننده و موسسات بین المللی نظارت و ارزیابی نموده به رئیس جمهور، پارلمان، مردم و جامعه بین المللی گزارش دهد.

کمیته فعالیت هایش را حسب آتی تنظیم می نماید:

(i) پژوهش و مطالعه در ارتباط به ساحاتی که در برابر فساد آسیب پذیر است و و جستجوی راه های بهبود آن

(ii) شناسایی اولویت ها و ارائه پیشنهادات عملی با مشوره سکتور های مختلف برای ادارات جهت تطبیق آن. سعی می شود پیشنهادات واضح و قابل فهم بوده و به آسانی تطبیق شده بتواند.

(iii) تعقیب و پیگیری از چگونگی تطبیق سفارشات و پیشنهادات در ارگان ها

(iv) کمیته مستقل و مشترک یقین کامل دارد که توجه به تطبیق اصلاحات پیشنهاد شده باعث جلوگیری بسیاری از فعالیت های پنهانی و غیر شفاف خواهد گردید.

بنچ مارک های مهم در سطوح مختلف ستراتیژیک، تکتیکی و عملیاتی در نظر گرفته شده که برای اجرای هر یکی از آنها ضرب الاجل مشخص نیز تعیین گردیده است.

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی سه جلسه مشترک را در ماه های می، جولای و نوامبر ۲۰۱۱ دایر نموده است. در جریان جلسات جولای و نوامبر، کمیته پیشنهادات و بنچ مارک های را بعد از مشوره های همه جانبه با مقامات بلند رتبه دولتی، نمایندگان جامعه جهانی، رهبران و نماینده گان سکتور خصوصی و جامعه مدنی طرح و جهت مبارزه مؤثر با فساد اداری به همه نهاد ها و مراجع ذیربط ارسال نموده است.

در مجموعه اولی بنچ مارک ها و پیشنهاداتی که بعد از جلسات دوم در جولای ۲۰۱۱ به سطح ستراتیژیک به نشر رسید، کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری به اداره عالی نظارت (اداره که مسؤلیت مبارزه با فساد اداری را بدوش دارد) پیشنهاد نمود تا تمام ستراتیژی های فعلی را جمع آوری نموده و در قالب یک ستراتیژی واحد توحید نماید. تا با هماهنگی بهتر سایر ادارات افغانی را در این راستا رهبری نماید. کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی همچنان به هیئت معاونت ملل متحد برای افغانستان (یوناما) پیشنهاد نمود که آنها نیز برای تمام بخش های جامعه بین المللی در افغانستان یک ستراتیژی واحد مبارزه علیه فساد اداری را تهیه نموده، امکانات فساد را بصورت سیستماتیک در اجراءات خویش ریشه کن سازد.

کمیته در سطح تکتیکی، برای بهبودی روند اجراءات گمرکات، انکشاف و مؤثر سازی فعالیت های تطبیق قانون در ساحات فساد اداری، ساده سازی پروسیجر های پیچیده و طویل کاری ادارات، مشکلات غصب زمین و تدارکات عامه سفارشات داشته که طرف توجه ارگان های محترم دولتی و بین المللی قرار گرفته است.

در سطح عملیاتی، کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری در قضیه کابل بانک پیشنهاداتی ارایه نموده، که شامل موارد ذیل میگردد:

- تحقیقات هماهنگ از همه مسئولین بانک و مقروضین مظنون
- ضبط فوری تمام دارای های که بصورت غیر قانونی کسب شده
- جلوگیری از حادثات مشابه در دیگر بانک ها

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری همچنان پیشنهاد مینماید که یک راهبرد چند سکتوری تحقیقاتی در قضیه شفاخانه نظامی ایجاد گردد، تا به مقامات مربوطه خرنوالی معلومات جامع را تهیه نموده واطمینان حاصل گردد که تمام دارایی های که بصورت غیر قانونی از مدرک سوء استفاده معاونت های واصله بدست آمده است بصورت فوری ضبط گردد.

مجموعه دوم سفارشات، بنچ مارک ها و پیشنهاداتی است که شامل سکتور معادن و همچنان دست رسی به معلومات عامه میباشد. این پیشنهادات در نتیجه مشوره و مطالعات نیازها و اولویت ها ارایه شده است. ساده سازی روند یک ساحه کاری دیگری است که در مجموعه دوم بنچ مارک ها روی آن تمرکز شده است (جزئیات در ضمیمه دوم).

پیشنهادات در سطح تکتیکی شامل همکاری ها به وزارت معادن و ولایت هرات می باشد تا با ایجاد دفاتر هم آهنگی، میکانیزم ارزیابی خطرات فساد و میکانیزم نظارت مؤثر را ایجاد نموده مورد استفاده قرار دهند.

اهداف کمیته مستقل مشترک (Objectives of MEC)

در اعلامیه لندن، (جنوری ۲۰۱۰) پرنسپ های کلیدی جهت مؤفقیقت در امر مبارزه با فساد اداری تعریف گردید. یکی از آن ها به هر سه بخش دولت (قوه اجرائیوی، قضائی، و پارلمانی) ارتباط میگیرد که همه مشترکاً با فساد اداری باید مبارزه نمایند و یک سیستم خوب حکومتداری را به اساس حسابدھی و شفافیت ایجاد نمایند. مؤفقیقت پیشرفت به اساس تطبیق ستراتیژی بررسی خواهد شد. دولت از جامعه مدنی، سکتور خصوصی و جامعه بین المللی تقاضای همکاری خواهد نمود تا یک سیستم مؤثر نظارت و ارزیابی را انکشاف بخشند.

ایجاد کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی نتیجه مباحث کنفرانس لندن در آغاز سال ۲۰۱۰ و کنفرانس ماه جولای کابل ۲۰۱۱ و فرمان مقام عالی ریاست جمهوری می باشد.

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری اولویت های کاری خویش را به اساس مطالعات اسناد و معلومات موجوده و نیازهای مردم شناسایی مینماید و در روشنایی ستراتیژی های مانند ستراتیژی اصلاح اداره و مبارزه علیه فساد اداری و ستراتیژی انکشاف ملی افغانستان (ANDS) و سایر ستراتیژی های ضد فساد اداری، نیازمندی های سکتوری، قوانین نافذه، پلان های بهتر حکومتداری، شفافیت و حسابدگی ادارات ملی و بین المللی را در امر مبارزه علیه فساد تنظیم مینماید.

کمیته مستقل مشترک علاوه بر صدور سفارشات و بنچمارک ها جهت یک حکومتداری خوب تصمیم گرفت که به ولایات و به صورت آزمایشی به ولایت هرات در طرح مفکوره ها و پلان ها همکاری نماید تا ثابت سازد که عملکرد خوب و بهتر در صورت موجودیت انگیزه ها و تعهدات امکان پذیر میباشد.

کمیته همچنان در پلان های بعدی خویش موضوعات عمده ئی را مانند پالسی های شفاف معادن انتخاب مینماید، از طریق استفاده شرکت های حقوقی واجد شرایط که در مزایده و قراردادهای بزرگ عامه دخیل هستند در نظر می گیرد این امر جهت حصول اطمینان از داشتن پالیسی های مؤثر مبارزه علیه فساد اداری در ادارات قرارداد کننده (به شمول قراردادی های آنها) مؤثر ثابت می شود. کمیته بصورت متدوام روند تطبیق پیشنهادات ارایه شده به ادارات مربوطه را پی گیری مینماید و از پیشرفت و یا عدم پیشرفت آن به مردم وسائر مراجع مربوط گزارش میدهد، به این ترتیب اگر کدام مانعی باعث جلوگیری از تطبیق پیشنهادات در اداره شده باشد، آشکار خواهد گردید.

کمیته به این باور است که بزودی در مورد بعضی از پیشرفت ها به دولت و همکاران بین المللی گزارش خواهد داد و مطمئناً تا حدی بر فساد اداری، ستراتیژی ها، پالیسی ها، پلان های کاری که یک محیط بیشتر حسابدگی را به مردم افغانستان ایجاد مینماید، کنترل خواهد داشت.

پلان کاری کمیته (MEC Work plan)

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی با توجه به رعایت احکام قانون اساسی، سایر قوانین کشور و کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه فساد اداری UNCAC معیارهای جهانی و استفاده از بهترین تجارب کشورهای دیگر، تمام تلاش ها و راهبردهای دولت

را در مبارزه با فساد اداری نظارت و ارزیابی خواهد نمود. کمیته مشترک نظارت و ارزیابی در هر ربع برای دو هفته در افغانستان جلسه نموده یک هفته قبل از جلسات را برای آماده‌گی کاری و هفته بعد را برای پیگیری چگونگی تطبیق پیشنهادات تعیین نموده که طبقاً ادامه می‌یابد. کمیته هفته بعدی جلسات و اوقات بعدی را الی برگزاری جلسات دیگر بصورت کتبی با دارالانشأ در تماس بوده و با سکرتریت که مسئول پیگیری تطبیق سفارشات است همکاری‌های لازم بعمل می‌آورد. کمیته اجندای کاری خویش را بصورت سیستماتیک طرح نموده که معمولاً در برگیرنده ساحات ذیل میباشد.

۱. تعیین بنچ مارک‌ها و ارائه سفارشات در بخش پالیسی‌ها (Formulation of benchmarks and policy recommendations)

بعد از مرور استراتژی‌ها پالیسی‌ها و میکانیزم‌های دولت در عرصه مبارزه علیه فساد اداری، کمیته پیشنهاداتی را برای تعدیل این بنچ مارک‌ها و یا تعیین بنچ مارک‌های جدید و یا اضافی ارائه خواهد نمود و برای انجام این کار با دولت و تمامی گروپ‌ها و جوانب ذیدخل در مشوره قرار داشته سفارشات را ارائه مینماید. کمیته حد اقل برای دو سال اول از این بنچ مارک‌ها نظارت و ارزیابی می‌نماید تا نتایج و اثرات آن‌ها را به دولت و مؤسسات ذیربط جهانی توضیح داده و چگونگی ذهنیت‌های مردم را در قبال مبارزه علیه فساد اداری انعکاس دهد. بنچ مارک‌ها و پیشنهاداتی که ارائه میشود، موضوعات ذیل را تحت پوشش قرار خواهد داد:

- تدابیر وقایوی
- شفافیت و معلومات عامه
- میکانیزم‌ها جهت اشتراک شهروندان
- چوکات قانونی و تطبیق قانون
- استقلالیت نهادها و زیربناها
- اراده و تعهد سیاسی

در تعیین بنچ مارک‌ها، کمیته تمام معلومات موجود را در مورد فساد اداری در افغانستان در نظر می‌گیرد، مخصوصاً تعهدات دولت جمهوری اسلامی افغانستان، قطعنامه کنفرانس ملی مبارزه با فساد اداری (که در دسامبر ۲۰۰۹ دایر شده بود)،

اعلامیه کنفرانس لندن اعلامیه کنفرانس کابل و تعهد تائیدی که اخیراً در کنفرانس دوم بن بعمل آمد.

۲. نظارت و ارزیابی در رابطه به تطبیق سفارشات (Monitoring and evaluation of execution)

کمیته اجراءات دولت را در مورد عملی نمودن تمامی بنچ مارک ها و تطبیق پالیسی های پیشنهاد شده به شمول موارد ذیل که به نحوی در تطبیق و بکاربرد کمک های جهانی ارتباط میگیرد، نظارت و ارزیابی مینماید.

- اصلاحات در بخش خدمات ملکی
- اصلاحات در عرصه تدارکات (داخلی و همچنان تمویل کننده گان/سازمان های بین المللی که قرارداد های تمویل مصارف دارند)
- پلان های مبارزه با فساد اداری ارگان ها
- اصلاحات در قوانین به اساس نیازمندی ها
- تلاش در عرصه تطبیق قانون
- استقلالیت اداری : شایسته سالاری برای ساختن یک رژیم موثر مبارزه با فساد اداری
- ارتقای ظرفیت

۳. پیشنهادات برای اقدامات بیشتر (Recommendations for further action)

به اساس دریافت ها، کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری پیشنهادات مزیدی برای اجراءات بیشتر ارائه خواهد نمود که متعاقباً این فعالیت ها اساس بیشتری را برای بازدید های بیشتر کمیته که مشمول ساحات ذیل نیز می گردد تشکیل خواهد داد.

- اصلاحات بیشتر در قوانین
- تغییرات اداری
- تغییرات سیستماتیک در پروسیجرها

- نیازها در بخش ارتقای ظرفیت
- پیشنهادات تطبیقی

۴. هماهنگی تمویل کننده گان (Donor coordination)

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری، موثریت تلاش ها و همکاری های بین المللی را در امر مبارزه با فساد اداری بررسی مینماید، و به جامعه بین المللی در مورد تغییرات در پالیسی، عملکردها، و جهت گیری، سطح وجوه یا اولویت ها، کیفیت و کمیت کمک های تخریکی، و یا شرایط همکاری، بشمول حمایه بودجوی مستقیم پیشنهاداتی خواهد نمود.

فصل دوم - مشوره (Consultations)

بعد از انجام پژوهش های ابتدایی، کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری در جریان سه ماموریت گذشته با وجود که سکرتریت تشکیل نشده بود با بخش های متعدد دولتی، سکتور خصوصی، جامعه مدنی و جامعه بین المللی بصورت دقیق مشوره های بعمل آورد که با همکاری آنها موضوعات عاجل شناسایی و اولویت بندی ها صورت گرفت، سفارشات و پیشنهادات آن هم صادر گردید.

در ذیل لیستی از اولویت ها و سازمان های که به آنها مشوره صورت گرفته است ذکر می گردد:

موضوعات	اداراتی که به آنها مشوره صورت گرفته است Institutions Consulted
گمرکات	اداره کنترل و تفتیش (CAO)
	وزارت عدلیه
	وزارت اقتصاد
	وزارت مالیه در تمام سطوح که از وزیر آغاز میشود، معینان و کارکنان تخنیکی و مشاورین
	وزارت تجارت
	اتاق های تجارت و صنایع افغانستان (ACCI)
تجدید نظر در مورد بعضی قوانین	وزارت مالیه اداره عالی نظارت
	وزارت عدلیه

پروگرام انکشافی ملل متحد، و سیستم مدیریت بین المللی (MSI)	
وزارت مالیه (MoF)	ساده سازی پروسیجر های کاری
وزارت امور داخله	
دیده بان شفافیت افغانستان (IWA)	
دفتر هماهنگی کمک ها برای افغان ها (ACBAR)	
وزارت عدلیه	ستراتیژی مبارزه با فساد اداری
ستره محکمه	
وزارت اقتصاد	
دفتر شاروال	
اداره عالی نظارت	
کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی (IARCSC)	
دیده بان شفافیت افغانستان (IWA)	
وزارت عدلیه	تطبيق قانون

ستره محکمه	
لوی څارنوال و دفتر آن (AGO)	
اداره عالی نظارت	
کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی (IARCSC)	
دفتر شاروال	
اداره کنترول و تفتیش	
د افغانستان بانک (مرکزی بانک)	
وزارت امور داخله	
شاروالی کابل	غصب زمین
اداره اراضی افغانستان	
اداره عالی نظارت	
لوی څارنوالی	
وزارت زراعت	
وزارت مالیه، واحد تدارکات عامه (PPU)	تدارکات عامه
وزارت صحت عامه	
وزارت دفاع	

وزارت اقتصاد، واحد خدمات بازسازی و انکشافی افغانستان ARDS unit	
وزارت امور داخله	
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین (MoLSAMD)	
وزارت فواید عامه	
قوای حافظ صلح بین المللی - شفافیت	
وزارت معادن (وزیر و مدیریت ارشد آن)	معادن
بعضی از تمویل کننده گان	
اداره عالی نظارت	کابل بانک
لوی څارنوالی	
مدیریت ارشد کابل بانک و مدیریت تصفیه	
واحد استخباراتی مالی - مرکز تحلیل معاملات و گزارش های مالی افغانستان (FINTRACA)	
جامعه بین المللی	
لوی څارنوالی	شفاخانه نظامی
اداره کنترل و تفتیش (CAO)	

قوای حافظ صلح بین المللی - شفافیت	
وزارت دفاع ملی	
گروه کاری شفافیت و حسابدگی (ICTAWG)	جامعه بین المللی
سفارت امریکا و اداره انکشافی بین المللی ایالات متحده امریکا	
سفارت سویدن	
پروگرام انکشافی ملل متحد	
قوای حافظ صلح بین المللی - شفافیت	
اداره کمک های بین المللی جاپان JICA	
اداره مبارزه با موادمخدر و جرایم سازمان ملل متحد UNODC	
نماینده گی اتحادیه اروپا	
اداره انکشاف بین المللی	
سفارت دنمارک	
هیئت معاونت ملل متحد برای افغانستان	
بانک جهانی	
سر مفتش ویژه ایالات متحده امریکا برای بازسازی افغانستان (SIGAR)	

در جریان هر ماموریت، کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری، با گروه‌های مختلف جامعه مدنی، احزاب سیاسی و سکتور خصوصی نیز ملاقات نموده اند، تا موضوعات فوق را بحث نموده و پیشنهادات آنها را اخذ نماید.

در دوران هر ماموریت، کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری، با جلالتمآب هدایت امین ارسلا ارشد وزیر که مسؤولیت سکتور حکومت داری را نیز بدوش دارد تفاهم و مشوره ها بعمل آورد که خیلی ها سازنده و مفید ارزیابی گردید. هم چنان در جریان ماموریت دوم، مقام ریاست جمهوری نیز کمیته را بحضور پذیرفتند که گزارش کاری و تفاهم متقابل خیلی ها مفید ارزیابی گردید. به منظور بحث روی مسایل فساد اداری و تلاش جهت مبارزه مؤثر علیه آن، جلسه ئی در کابل با والی هرات برگزار گردید. در نتیجه کمیته تصمیم گرفت تا این ولایت را در تهیه یک ستراتیژی مبارزه همکاری نماید.

در نتیجه ملاقات با وزیر معادن و تیم کاری شان، کمیته پیشنهاداتی را مبتنی بر انکشاف ستراتیژی که فعالیت های معدنکاری را مفید و مؤثر ساخته بتواند ارائه نمود که طرف توجه جوانب ذیدخل قرار گرفت.

دیدن از ولایات (Provincial visit)

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری در ماموریت ماه نوامبر سال ۲۰۱۱ خویش افزون بر ولایت کابل، از ولایت پروان نیز دیدن نمود. هدف این بود که ساختار و سیستم های ولایت، دفتر والی و ولسوالی ها، مدیریت، عملکرد و تصمیم گیری آنها، مسؤولیت و موانع راه پیشرفت و فعالیت آنها، بررسی شود. تا با تشخیص نقاط ضعیف و قوی کاری آنها سفارشات لازمه بعمل آمده همکاری شود.

اکثر مسؤولین امور ولایتی به شمول والی آن که کمیته به آنها دیدار داشتند یاد آور گردیدند که بیشتر تصامیم در سطح اداره مستقل ارگان های محلی بصورت مرکزی اتخاذ میگردد. و علاوه نمودند که صلاحیت شان خیلی ناچیز است تا به مشکلات، قضایا و موضوعاتی که توسط مردم گزارش میگردد، رسیده گی نمایند. بودجه آنها بصورت مرکزی تعیین میگردد و در استخدام نیز به ولایت کدام نقشی قایل نشده است.

تصامیم در تعیین شرایط پروژه ها بشمول پروسه داوطلبی بصورت مرکزی بوده و در کابل صورت میگردد. در نهایت بعضی کارمندان بلند پایه دولتی بصورت غیر قانونی از پروژه های مشخص، نفع میبرند. مصوبه های شورای وزیران و احکام مقام ریاست جمهوری در مورد صلاحیت والی ها مورد تطبیق قرار نمیگیرد.

موضوعات عمده ئی که از طرف مقامات ولایتی گزارش گردد عبارت اند از:

- بودجه مرکزی بوده ، نیازهای شناخته شده توسط محل اولویت بندی نشده است. اولویت های ولایتی توسط حکومت مرکزی و تمویل کننده گان نادیده گرفته شده است.
 - برای ضرورت های عاجل محلی تخصیص داده نمیشود. یک مثال چنین حالت تعمیر دفتر والی است که در اثر انفجار بمب تخریب گردید که بنابر عدم موجودیت بودجه تا حال ترمیم نشده است.
 - تیم های بازسازی ولایتی (PRT) به اساس اولویت های تعیین شده خویش فعالیت مینمایند، نه به اساس اولویت های شناسایی شده توسط مردم
 - پلان های انکشافی ولایتی که توسط مردم و کمیته انکشافی ولایتی تهیه میشود، در الماری ها در کابل گذاشته می شود. به حکومت مرکزی و جامعه تمویل کننده گان پروژه ها را بدون در نظر داشت تقاضای محل به اساس اجندای خویش انتخاب مینمایند.
 - قضایای فساد که به دفتر مرکزی در کابل راجع میگردد، به صورت درست و بموقع رسیدگی نمیشود صرف بعضی اوقات به اثر فشاری اعضای شورای ولایتی در مورد قضایای گزارش شده، پی گیری صورت میگیرد.
- اعضای شورای ولایتی از روش مصرف بودجه توسط حکومت محلی راضی نیستند. در این بخش عواید شاروالی نیز شامل است. در بعضی ریاست های حکومت فساد نیز وجود دارد. مگر مشکل است که شواهد را بدست آورد، زیرا مردم همکاری نمی نمایند و از افراد فاسد قدرتمند هراس دارند.
- عدم ظرفیت و عدم اولویت بندی لازم در حکومت بر پروژه های تمویل کننده گان نیز تاثیر وارد کرده است. پروژه های که وجوه مالی آنها تمویل کننده گان مهیا مینمایند و مستقیماً توسط سازمان ها و شرکت های غیر دولتی تطبیق میگردد، نظارت و ارزیابی لازمه از آن صورت نمیگیرد. در بیشتر حالات کیفیت کار بسیار پایین بوده و حسابداری نیز وجود ندارد.

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی تصمیم اتخاذ نمود که در جریان هر ماموریت اش، از یک ولایت نیز دیدار نماید، از این جهت کمیته در ماه فبروری، در بار چهارم ماموریت اش از ولایت هرات دیدار خواهد نمود. کمیته مستقل نظارت و ارزیابی تلاش می ورزد که مشکلات خاص و مشترک ولایات را شناسایی نماید. پیشنهادات و بنچ مارک های را که به منظور رسیده گی به همه مشکلات باشد ارائه کند.

پیشنهادات و بنچ مارک ها (Recommendations & Benchmarks)

در نتیجه تمام این مشوره ها و جلسات، اعضای کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری بعد از ماموریت های دوم و سوم (ماموریت های جولای و نوامبر) دو مجموعه از پیشنهادات و بنچ مارک ها را ارائه نموده است.

این پیشنهادات و بنچ مارک ها در سه ساحه ستراتیژیک، تکتیکی و عملیاتی صادر گردیده است (برای جزئیات موضوعات ضمیمه اول و دوم را مشاهده نمائید).

در سطح ستراتیژیک، به اداره عالی نظارت پیشنهاد گردیده است که تمام ستراتیژی های مبارزه با فساد اداری دولت را جمع آوری و توحید نماید، و همچنان به UNAMA پیشنهاد نموه که جامعه تمویل کننده را به این هدف هماهنگ سازد و یک ستراتیژی مشترک علیه فساد اداری را برای جامعه بین المللی تهیه نماید. این عمل برای دولت و جامعه بین المللی کمک خواهد نمود که بیشتر حسابده باشند. ستراتیژی های خوبی وجود دارد، مگر هماهنگ و توحید شده نیستند. جامعه بین المللی نیز پالیسی ها و ستراتیژی های خوبی دارند، که توسط کشورها بطور جداگانه تهیه شده است. مگر، هیچ تلاش مشترک و هماهنگ برای مبارزه با فساد اداری وجود ندارد تا جوهی را که برای عرضه خدمات و تدارکات در افغانستان از طریق قرارداد های نهاد های غیر دولتی و شرکت های خصوصی صورت می گیرد، کنترل نماید.

در سطح تکتیکی، کمیته مستقل نظارت و ارزیابی به فعالیت های مختلف دولت که به فساد اداری آسیب پذیر اند نظر اندازی نموده و برای بعضی از ادارات پیشنهاداتی را ارائه نموده است. مانند گمرکات و تدارکات، ساده سازی پروسیجر های کاری در بعضی ادارات، تلاش در عرصه تطبیق قانون و بعضی پیشنهادات برای اداراتی که با مسایل

زمین سر و کار دارند. همچنان تعدادی از بنج مارک های هم معرفی شد تا سفارشات ارائه شده جدا مورد توجه قرار گیرند.

در سطح عملیاتی، دو قضیه بسیار مهم کابل بانک و شفاخانه ملی نظامی (شفاخانه سردار محمد داود خان) بررسی و سفارشات در زمینه به ادارات مربوطه ارائه گردید. قضایایی متعددی وجود داشت که میتوانست آنرا بررسی کرد، مگر این دو قضیه از اهمیت خاصی برخوردار میباشند. مخصوصاً از نقطه نظر وجوهی که به مردم تعلق میگیرد و مقدار سهمیه که به اردو تخصیص میگردد. امنیت یکی از مشکلات اساسی در کشور میباشد و اردو متکی به وجوهی است که میتواند بصورت شفاف بدست آرد بناً انکشاف سیستم کارا چه افغانی یا بین المللی باشد، یک اولویت عاجل تلقی می شود.

در دور دوم پیشنهادات و بنج مارک های که در سطح ستراتیژیک بعد از ماموریت نوامبر تقدیم گردید، پیشنهاد شد تا امکانات افزایش صلاحیت های اداره عالی نظارت مورد تحلیل قرار گرفته و قانون مبارزه علیه فساد اداری بازنگری گردد.

در سطح تکتیکی، گمرکات و مالیات مربوطه دوباره مطالعه شد و پیشنهادات بیشتر ارائه گردید.

ساحات دیگر شامل موارد ذیل میباشد: وضع قانون در مورد انتقال پول از میدان هوایی کابل به خارج، تقویه ارگان های نظارتی، برای تفتیش موثر داخلی جهت جلوگیری از تطهیر پول و جلوگیری از فساد و ساده سازی روند خریداری زمین و ثبت رسمی سهمیه خارجی/تمویل کننده گان، استخدام به اساس اهلیت و شایستگی و تسوید قانون برای دست رسی به معلومات عامه.

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری در مأموریت اخیر خویش با اراکین مسئول معادن تفاهم کرده و مشوره های لازمی بعمل آورد. معادن افغانستان در اولویت های کاری کمیته قرار گرفته است.

در سطح عملیاتی، صرفاً یک پیشنهادی در مورد کابل بانک و مفتیشین دخیل در آن ارائه گردید. این پیشنهاد در نتیجه یافته های چند ماه اخیر و ضعف های که در

سیستم دیده شده، می باشد. به تمویل کننده گان مشوره داده شده است تا نتایج کاری مفتشینی را که آنها مخصوصاً برای بررسی قضیه کابل بانک استخدام نموده بودند، تحت بررسی قرار دهند.

فصل سوم- پی گیری پیشنهادات و بنچ مارک ها (Follow up on Recommendations & Benchmarks)

سطح باز دهی (فیدبک) از جوانب ذیدخل به سبب دلایل متعددی محدود بوده است. بعضی از آنها ادعا داشتند که بنچ مارک ها برای شان نرسیده است. بعضی ها در مورد مستند سازی جوابات کار میکنند و عده هم موضوع را تا حدی جدی نگرفته اند که بنأ به صورت کتبی و شفاهی تقاضا بعمل آمد تا توجه نموده از اجراءات و دلائل عدم اجراءات معلومات دهند^۱.

برای تطبیق به موقع پیشنهادات ، کمیته مستقل نظارت و ارزیابی تلاش های خویش را جهت فعال ساختن دارلانشاء بیشتر خواهد نمود تا زمینه تعقیب بنچ مارک ها هر چه بهتر مهیا گردد.

در این کمیته سه ساحه اصلی کاری وجود دارد که عبارت اند از: جلوگیری از فساد، حکومتداری و تطبیق قانون. در هر بخش یک کارشناس بین المللی و یک مشاور افغان که توسط یک همکار تخنیکی مربوطه کمک خواهند شد، شامل میباشد. مسؤلیت هر

^۱ به تمام جوانب ذیدخل در ماه سپتامبر (سنبله) مکاتیب و ایمیل ارسال گردید و جوابات آن قرار ذیل مواصلت ورزید:

اداره عالی نظارت: مکتوب که مورخ سه دسامبر بود، یک هفته بعد رسید

ریاست لوی خرنوالی: یک شخص مسؤل تعیین گردیده است و در ضمن بعد از کنفرانس مطبوعاتی کمیته مستقل نظارت و ارزیابی، اداره عالی لوی حارنوالی به تاریخ ۲۲ نوامبر یک مکتوب مفصل در مورد جزئیات قضیه کابل بانک ارسال نموده اند.

ریاست کنترول و تفتیش: جواب مکتوب به تاریخ ۱۱ جنوری ۲۰-۰۱-۲۰۱۲

وزارت داخله: جواب مکتوب مورخ ۷ جنوری، ۲۰۱۲

وزارت مالیه: واحد تدارکات در ماه دسامبر جواب داد در حالیکه گمرکات در آغاز جنوری ۲۰۱۲ جواب ارایه نمود.

خدمات بازسازی و انکشافی افغانستان: در دسامبر جواب ارایه نمود

شاروالی: جواب نداده

د افغانستان بانک: جواب نداده

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری: جواب مورخ ۱۷ دسامبر، ۲۰۱۱، به تاریخ ۹ جنوری ۲۰۱۲ مواصلت ورزید

ارگان های محل: جواب نداده

وزارت عدلیه: یک شخص مسؤل را معرفی نموده است، مگر در مورد پیشنهادات جواب ارایه ننموده است.

پارلمان: هیچ جواب نداده

جامعه بین المللی از طریق ICTAWG: شفافیت بصورت عاجل جواب داد و دو تمویل کننده در ماه دسامبر جواب ارایه نمود.

گروپ این خواهد بود که خلاها را در سکتورهای مربوطه شناسایی نموده و مشوره ها و پالیسی های را برای حل معضلات ارایه نماید. فعالیت های دارالانشأ با پژوهش های دقیق همراه خواهد بود. آن ها مسؤولیت دارند که پیشنهادات ارائه شده را در هر اداره مربوطه پیگیری نمایند. اکثر این ادارات ممکن به توضیحات پیرامون سفارشات ضرورت داشته باشند. دارالانشأ مسؤولیت دارد که به مثابه تسهیل کننده رهنمائی نماید در کل تمامی اعضا و کارکنان کمیته کسانی خواهند بود که در بخش های مختلف مبارزه علیه فساد اداری تخصص داشته و با داشتن تجارب بین المللی از حالات افغانستان بلدیت داشته و باشند.

کارشناسان دارالانشأ در هنگام پیگیری از تطبیق سفارشات، ظرفیت های کاری ادارات و نهادها را نیز بررسی کرده در صورت ضرورت پیشنهاد خواهد نمود تا نهادهای آموزشی ملی یا بین المللی در زمینه ارتقای ظرفیت ارگان ها مساعدت نمایند.

بعضی از کمک کننده های جامعه بین المللی نتوانسته اند وجوهی را که برای مبارزه به فساد اداری تعهد نموده بودند، به صورت درست بکار برند.

دارالانشأ توجه چنین تمویل کننده گان را به ظرفیت هر یکی از این ادارات جلب و تقاضای کمک خواهد نمود. تعیین بنچ مارک ها و پیشنهادات برای جامعه داخلی و بین المللی جهت درک و تطبیق فوری آن کافی نیست. برای پیشرفت نیاز به بحث ها و تفاهمات دارد.

اعضای جامعه بین المللی و همچنان بعضی ارگان های حکومت افغانستان با کمیته مستقل نظارت و ارزیابی تماس حاصل نموده و تقاضای توضیحات و پیشنهادات بیشتری را در مورد تطبیق پیشنهادات مشخص نموده اند. در این قسمت کمیته مستقل نظارت و ارزیابی نقش مشورتی خویش را به تمام جوانب ذیدخل بازی مینماید. چالش ها باید مورد بحث قرار گیرند و راهای حل آن جستجو گردد.

کمیته مستقل مشترک کمبود ظرفیت را در جهت تطبیق سفارشات اش مشکل عمده تلقی نکرده بلکه کمبود اراده های سیاسی است که موجبات چالش های قابل ملاحظه را در جامعه فراهم نموده است بعضی از ادارات ضرب الاجل تطبیق سفارشات را کوتاه ارزیابی کرده تقاضای تمدید معیاد تطبیق را می نمایند. بهر صورت قضاوت ها باید

واقع بینانه باشد تا پول های را که مالیه دهان افغانی و بین المللی آماده می سازند ضایع نشده بشکل درست بکار برده شود.

مالیه دهندگان بخاطری پول می دهند و کمک می کنند که تمام مردم افغانستان مستفید شوند، نه اینکه دارایی های چند تن افراد فاسد را بیشتر گردانند.

لهذا برای تحقق اهداف مبارزه سالم علیه فساد، نظارت کننده ها باید از حمایت کامل مقامات داخلی و بین المللی برخوردار باشند تا تلاش های شان نتیجه داده و فعالیت های شان منجر به محو کامل و یا حد اقل فروکش نمودن فساد گردد.

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی سعی می نماید تا جامعه مدنی را در باستانی مبارزه علیه فساد با خود بسیج سازد. تعداد زیادی از نهاد های جامعه مدنی و گروپ های جوانان بصورت شبکوی در بخش مبارزه با فساد اداری کار مینمایند. کمیته مستقل نظارت و ارزیابی با آنها در ارتقا سطح آگاهی عامه مشترکاً کار خواهد نمود و از آنها در تبلیغات و آگاهی دادن به مردم در مورد پیشنهادات و سایر مواردی که از جانب جوانب ذیدخل مطرح میشود، تقاضای همکاری خواهد نمود، کمیته مستقل نظارت و ارزیابی به این باور است که مردم باید بصورت کامل از مشکل فساد و همچنان از تلاش های که علیه آن صورت میگیرد آگاه باشند.

چالش های عمومی در کشور (Overall Challenges for the country)

برای مبارزه با فساد اداری فعلاً استراتژی های و پالیسی های متعددی وجود دارد. کمیته مستقل نظارت و ارزیابی پیشنهاد مینماید که استراتژی واحدی باید وجود داشته باشد که در تمام کشور یکسان تطبیق گردد، منابع و ماخذ های استراتژیک که عملاً موجود است، عبارت اند از:

- (۱) استراتژی اصلاح اداره و مبارزه با فساد اداری، که تحت رهنمایی جلالتماب عبدالسلام عظیمی، رئیس ستره محکمه طرح و تدوین گردیده است.
- (۲) استراتژی مبارزه با فساد اداری که توسط کمیته استراتژی انکشاف افغانستان ایجاد گردیده است.
- (۳) ارزیابی آسیب پذیری ها به فساد اداری، توسط بانک جهانی

(۴) راهبرد مبارزه با فساد اداری، توسط بانک انکشاف آسیا

عوامل عمده که موجب ایجاد فساد در جامعه گردیده است حسب آنی می باشد.

- معافیت از مجازات
- ضعیف در تطبیق و عملی ساختن قوانین، فرامین و احکام اجرائیوی
- عدم هماهنگی لازم بین قوای سه گانه دولت
- سیستم های مغلق اداری و مالی که زمینه های فساد اداری را مساعد میسازد.
- عدم جوابدهی سیستم قضایی در موجودیت مشکلات فعلی
- تحمیل قوانین کاپی شده و خارجی بدون در نظر داشت مطابقت آن با شرایط فعلی کشور
- ایجاد فرصت ها برای فرار ظرفیت ها از ادارات دولتی
- استخدام بدون در نظر داشت اهلیت و قابلیت و عدم مصؤنیت کاری در سیستم حقوقی کشور
- عدم موجودیت صلاحیت کافی در سطح ولایتی
- ضعف در نظارت، تفتیش و کنترل
- ایجاد شعبات مشابه و موازی ، حتی در داخل یک وزارت و یا ادارات مستقل
- غصب و ضبط غیر قانونی زمین و ملکیت ها با سوء استفاده از قدرت و صلاحیت
- انحصار نمودن بازار و ورود اموال دارای کیفیت پائین
- خویش خوری (نیپوتیزم) و نفوذ مقامات قدرتمند
- مداخلات بعضی مسؤلین و مقامات قدرتمند در مصؤنیت مجرمین و عفو نمودن جرایم آنها
- کمیشن کاران و دلالان در امور گمرکات، محاکم، تعرفه (مالیه) و شاروالی وسائر موضوعات در ادارات.
- فقر کارکنان دولتی

- عدم فعالیت های مؤثر جلب همکاری های مردم و جامعه مدنی در راه مبارزه علیه فساد
- عدم موجودیت نظارت و ارزیابی مؤثر از جانب ادارات تمویل کننده و تمویل شونده در پروسه عقد قراردادهای و پیگیری تحقق آنها در اوقات معینه تعیین شده.
- سوء استفاده از معافیت مالیاتی و گمرکی توسط قراردادیان داخلی و خارجی
- عدم توجه و تلاش های لازم از جانب نهادها و ادارات دولتی در تطبیق ستراتیژی ملی علیه فساد اداری

چالش های کمیته مستقل نظارت و ارزیابی (Challenges for MEC)

با وجود عدم موجودیت دارالانشأ و مشکلات لوژیستیکی بنابر عدم همکاری و فعالیت ارگانهای مسؤل ملی و بین المللی، کمیته مستقل نظارت و ارزیابی بحث های را در داخل کمیته و با دیگر جوانب مربوطه مشخصاً با جامعه مدنی راه اندازی نموده است تا چالش ها تشخیص و طرق رفع و برطرف نمودن آن ها جستجو می شود.

کمیته در ماه می سال ۲۰۱۱ به کار آغاز نموده که حکومت افغانستان حمایت کامل خویش را از این کمیته ابراز داشته است، مگر مؤسستات بین المللی مربوط نتوانسته است که کمیته را عملاً حمایه نموده و زمینه های را آماده سازد تا دارالانشأ کمیته به فعالیت خویش آغاز نماید.

- پیگیری های بنچمارک ها بنابر نبود دارالانشأ به وقت و زمان معین آن اجرا نشده که بنأ خلای قابل ملاحظه را در جهت مبارزه سالم بوجو آورده است.
- نبود دارالانشأ و کارکنان آن سبب شده است که ریسرچ و تحقیق قضا یا و مسایل عملی نشود.
- تبلیغات منفی و خصمانه از جانب بعضی از نهادها که ذهنیت بعضی از مراجع محدود را در مورد مشروعیت کمیته مغشوش گردانیده است.^۲

^۲ کمیته مشترک نظارت و ارزیابی به این باور است که بعضی اشخاص در بعضی ارگان های ملی و بین المللی مانند ادراة عالی نظارت، لوی حارنوالی و مؤسستات جهانی که از دلایل اصلی ایجاد کمیته و نقش آن در مورد مبارزه با فساد اداری آگاهی نداشته بنأ موجب شده اند که در برابر تطبیق سفارشات و پیشنهادات کمیته مشکل خلق کنند.

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی به موجب نداشتن دفتر و کارکنان لازم نتوانسته است که فعالیت ها و پلان های خویش را به گوش مردم برساند و از ایشان تقاضای همکاری نماید. این کمیته به نقش جامعه مدنی و مطبوعات بصورت جدی حساب مینماید و همراه آنها فعالیت های خویش را ادامه خواهد داد. افزون بر آن، پارلمان میتواند که منبع سودمندی دیگری برای تلاش های کمیته مستقل نظارت و ارزیابی باشد. به اساس معلومات کمیته، پارلمان نیز یک کمیسیون جدیدی را بنام کمیسیون حسابدهی برای مردم تشکیل میدهد. که با تشکیل آن پیگیری مسایل مورد علاقه با پارلمان ساده تر خواهد شد.

در پایان، علاوه باید شود که در مورد فساد این پدیده شوم و آشوب انگیز باید با روحیه صداقتمندی و امانت داری مبارزه شود. اراده سیاسی باید ایجاد، تقویه و عملی گردد. مردم باید تشویق و مطمئن گردند که حمایت آنها مهم بوده، و در صورت همکاری در سیستم مبارزه با فساد اداری، آنها مصون خواهند بود.

پلان های آینده و بعدی کمیته مستقل نظارت و ارزیابی (Future plans of MEC)

MEC

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی سال چهار بار جلسات اش را در افغانستان برگزار می نماید و در اوقات بعدی هم همکاری خویش را با دارانشأ ادامه داده و رهنمائی های لازمه بعمل خواهند آورد. کمیته همچنان به مشوره های خود با تمام جوانب دیدخل ادامه داده و گروه های کاری را وقتاً فوقتاً در جلسات که دران مباحثات لازم صورت گرفته بتواند و معلومات تعاطی شود دعوت می نماید.

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی همچنان قصد دارد در هر ربع سال از یک ولایت دیدن کرده و از نحوه انکشافات در ولایت تصویر بهتر و کلی حاصل نماید. بدون شک دارانشأ منحصت منبع اصلی فراهم کننده معلومات و تحقیقات به کمیته همکار خواهد بود.

دارانشأ، بعد از اینکه در آغاز سال ۲۰۱۲ شکل می یابد پیگیری بنچمارک های صادره ماموریت ماه جولای ۲۰۱۱ و نوامبر ۲۰۱۱ را برنامه ریزی میکند.

دارلانشاء بالخصوص زمان بیشتری را با جوانب ذیدخل، مانند اداره عالی نظارت، لوی خرنوالی، وزارت معادن، وزارت مالیه، (ریاست گمرکات و ریاست تدارکات)، دفتر والی هرات و دفاتر مربوطه دیگر در آن ولایت، وزارت عدلیه، شاروالی کابل، اداره شفافیت و چند مراجع ذیدخل دیگر که ظرفیت کامل تطبیق پالیسی های مبارزه با فساد را دارند، بصورت مستقیم صرف خواهد نمود.

و هم چنان با جامعه مدنی بشمول رسانه ها و سکتور خصوصی در رابطه به موضوعات مورد توجه مشورهنموده، و بر تداوم مشوره و تحقیق با آنها تاکید خواهد نمود.

نتیجه گیری (Conclusion)

یکی از عمده ترین تهدید که ملت افغانستان به آن مواجه است حاکمیت فرهنگ معافیت میباشد. این موضوع را کمیته مستقل نظارت و ارزیابی چندین بار از گروه های مختلف مردم که در دولت، سکتور خصوصی و جامعه مدنی کار میکنند، شنیده است. بعضی اعضای جامعه بین المللی هم به این نقطه منحنی قوی ترین دشمن کشور اشاره مینمایند.

افغانستان با دهشت افگنی و تهدید های دیگری هم روبرو است. مواد مخدر و فساد اداری تروریسم را تقویت میکند. دولت و جامعه بین المللی در کشور در تلاش های شان در امر مبارزه علیه فساد اداری موفق نبوده مردم کشور، در حالیکه درک و احساس مختلف در برابر تعهد دولت و مؤسسات بین المللی دارند: از "عدم اراده سیاسی برای مبارزه با فساد" صحبت میکنند. پس، اگر مقامات در دولت ثابت کنند که اراده خدمت به مردم و مبارزه با فساد دارند، باید قبل ازینکه زیاد دیر شود اقدام کنند تا قدرت های فاسد اجازه نیابند که حاکمیت قانون را خدشه دار سازند. عین دیدگاه در مورد جامعه بین المللی نیز موجود است: اگر واقعا میخواهند به مردم خویش و مردم افغانستان نشان دهند که آنها هیچ قصد تحویل پول را برای دشمنان و افراد فاسد ندارند پس باید آنها قانون و مقررات جدی را در برنامه های که تمویل مینمایند طرح و تطبیق نمایند.

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی امیدوار است که پیشنهادات و بنچ مارک های ارایه شده به تمامی جوانب ذیدخل فرصت های را مهیا سازند تا روش های ایجاد گردد که

به اساس آن حسابدگی، شفافیت و صداقت بیشتر شده و پول، برعکس حالت فعلی قانوناً در مدارک لازم مصرف شده و به افراد نیازمند برسد.

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی در هشت ماه گذشته با چالش های متعدد روبرو بوده و بدون حمایت ساحوی فعالیت نموده است. عدم موجودیت دارالانشأ موجب آن گردید که کمیته نتوانست پیشنهادات اش را در حال تطبیق ببیند. گرچه که اکثر مقامات ارگانهای ذیربط در زمینه تطبیق سفارشات کم توجهی کرده اند با آن هم دست آورد های دیده می شود که قابل ملاحظه می باشد: چنانچه تعدادی از مراجع، پیشنهادات کمیته مستقل نظارت و ارزیابی را پی گیری نموده و تلاش ورزیده اند تا فعالیت های خویش را هماهنگ سازند و نتایج تطبیق سفارشات را به آزمایش بگیرند.

ریاست عمومی اداره امور و دارالانشأ شورای وزیران سفارشات کمیته را در چارچوب کاری خویش پلانیزه کرده و عمل مینماید که مثال خوبی از مسئولیت پروری شان میباشد.

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی نمیتواند محو کلی فساد را در چند ماه یا آینده نزدیکی وعده نماید، اما امید است که مردم از خطرات فساد، از روش جدی دولت در برابر مبارزه با این خطر و از اینکه جامعه بین المللی نیز در این تلاشها بیشتر توجه میکند، آگاه شوند. کمیته مستقل نظارت و ارزیابی همراه با کارکنان آن به ارایه پنج مارک های بیشتر ادامه خواهد داد و تاکید خواهد نمود که تمام آنها بدون استثناء بصورت کامل عملی گردد. این کمیته در پی گیری هایش فعال تر خواهد گردید و به ((معرفی اشخاص)) افراد اگر با احکام قانون تناقض واقع نشود از طریق تبلیغات ادامه خواهد داد. این یک واقعیت است که دولت افغانستان و جامعه بین المللی به کمیته وظیفه بسیار مهمی را سپرده است. کمیته متعهد است که بصورت کامل اهداف خویش را بدون ترس از اینکه چی موانعی سد راه شان قرار می گیرد، پی گیری نمایند.

علاوه باید نمود که ماهیت کاری و مسئولیت کمیته، بررسی و نظارت بوده که بعد از تحقیق، مطالعات و مشوره ها نتیجه گیری کرده سفارشات را اصدار مینماید. منظور جامعه جهانی و دولت مبارزه با فساد است. هرچه ما نوشتیم و می نویسیم سفارش بوده نه مداخله به وظایف و صلاحیت های مسئولین محترم. سفارشات کمیته همه

برخاسته از اوضاع و احوال افغانستان قانونی و ناشی از احکام و هدایات مقام عالی ریاست جمهوری بوده که به مراجع ذیربط صادر می شود. امید که سو تعبیر سکتگی های را در روند اجراءات ایجاد ننماید. کمیته حاضر است اعتراضات و اشتباهات را بصورت قانونی و مدلل جواب دهد تا قناعت معترضین محترم فراهم گردد.

با احترام

دومین گزارش شش ماهه

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری

فهرست عناوین

۳۷.....	خلاصه متن
۳۸.....	۱.پیش زمینه
۳۹.....	۲.معلومات کلی پیرامون تشکیلات کمیته
۳۹.....	کمیته:
۴۱.....	دارالانشاء کمیته:
۴۲.....	گروپ های همکار:
۴۳.....	۳.فعالیت های جاری و دستاوردها:
۴۳.....	چارچوب استراتیژیک کمیته نظارت و ارزیابی (MEC):
۴۴.....	۱-صدور سفارشات و بنچمارک ها:
۴۴.....	۲- نظارت و ارزیابی از تطبیق سفارشات و بنچمارک ها:
۴۵.....	۳-ارائه مشوره ها در سطح پالیسی و دادخواهی غرض انکشافات بیشتر:
۴۵.....	۴- بررسی مؤثریت کمک های جامعه بین المللی:
۴۶.....	۴.پیشرفت ها در زمینه تطبیق بنچمارک ها
۴۶.....	مرور کلی در ارتباط به تطبیق بنچمارک ها
۴۷.....	۵. ارزیابی نهاد ها پیرامون تطبیق مجموعه اول و دوم بنچمارک ها
۴۷.....	ارزیابی بنچمارک های بخش حکومت داری
۴۷.....	اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری (منبعد اداره عالی نظارت)
۴۸.....	۱-هماهنگی تلاش ها در امر مبارزه با فساد اداری
۴۹.....	۲-اجراآت پیچیده اداری
۵۰.....	۳-در مورد قضیه کابل بانک
۵۰.....	۴-بررسی و تثبیت دارائی ها

۵۱	ماموریت کمک های سازمان ملل متحد در افغانستان
۵۱	اداره امور و دارالانشاء شورای وزیران ج ا.ا.:
۵۳	وزارت اطلاعات و فرهنگ:
۵۳	مقام ولایت هرات:
۵۴	ارزیابی بنچمارک های بخش جلوگیری در وزارت های مربوطه:
۵۴	وزارت عدلیه:
۵۵	وزارت زراعت، ایباری و مالداري:
۵۵	د افغانستان بانک:
۵۶	وزارت ماليه:
۵۷	• تدارکات عامه:
۵۷	• گمرکات:
۵۸	ریاست عمومی امنیت ملی:
۵۹	وزارت معادن:
۶۰	شاروالی کابل:
۶۰	ارزیابی بنچمارک های بخش تنفیذ قانون در ادارات:
۶۰	لوی څارنوالی ج ا.ا.:
۶۱	• راپور قضایای فساد:
۶۲	• در مورد کابل بانک:
۶۳	• شفاخانه نظامی سردار محمد داودخان - کابل:
۶۴	۶. نتیجه:

خلاصه متن:

فساد اداری منحيث يك مشكل بزرگ در راستای انكشاف كشور، تأمين مشروعييت دولت و مثيريت كمك های بين المللی در افغانستان شمرده ميشود. کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری (کمیته نظارت و ارزیابی MEC) غرض نظارت و ارزیابی مستقلانه در عرصه مبارزه علیه فساد اداری تأسیس گردیده است. این کمیته براساس لایحه وظایف خود مکلف است تا ادارات ملی، مؤسسات بین المللی و کمک کننده گان خارجی را در راستای تشخیص شرایط متمر انكشاف و نظارت و ارزیابی از پروسه مبارزه با فساد اداری یاری رساند.

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) متشکل از شش عضو بوده که سه عضو آن متخصصین افغانی و سه عضو دیگر آن متخصصین مبارزه با فساد اداری در سطح بین المللی از کشورهای خارجی می باشد. اعضای افغانی کمیته بر اساس پیشنهاد دولت افغانستان و اعضای بین المللی آن بر اساس پیشنهاد جامعه بین المللی و منظوری مقام ریاست جمهوری اسلامی افغانستان مقرر گردیده اند. کمیته مؤظف است تا سفارشات و بنچمارک های را عنوانی ادارات ملی و بین المللی تجویز نموده و از تطبیق آن نظارت کند و هم چنان کمیته هذا باید در هر شش ماه گزارش کاری تهیه کرده و عنوانی جلالتمآب رئیس جمهور، شورای ملی، مردم افغانستان و جامعه بین المللی ارسال دارد.

این کمیته دارای یک دارالانشاء بوده که حسب چگونگی امور کاری به سه بخش حکومتداری، جلوگیری از فساد و تطبیق قانون تقسیم گردیده است. در هر بخش، یک متخصص خارجی، یک مشاور و یک مسئول افغانی فعالیت دارد که توسط مشاور ارشد پالیسی حمایه تخنیکي می گردند.

سیستم کاری کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) طوری تنظیم گردیده است که در هر ربع سال یک نشست کاری به مدت پانزده روز در افغانستان داشته باشد. این کمیته از زمان تأسیس الی اکنون شش نشست کاری در افغانستان داشته و از ولایات پروان، هرات و بلخ دیدار کرده است. اعضای کمیته اجندای ربع وار را طرح و تهیه می نماید که معمولاً شامل ساحات ذیل میباشد.

- ۱- صدور سفارشات و بنچمارک ها؛
- ۲- نظارت و ارزیابی از تطبیق سفارشات و بنچمارک ها؛
- ۳- رایحه مشوره به سطح پالیسی و دادخواهی مزید غرض همکاری های بیشتر؛ و
- ۴- بررسی مؤثریت کمک های بین المللی.

تا کنون، کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) ۵۷ سفارش و ۵۸ بنچمارک را در عرصه های جلوگیری از فساد در بکاربرد کمک های خارجی، حکومتداری، جلوگیری از فساد اداری و تطبیق قانون عنوانی ادارات ملی، مؤسسات بین المللی و نهادهای خارجی تجویز کرده است. حدوداً ۸۱ فی صد از این سفارشات و بنچمارک ها کاملاً و یا قسمیاً تطبیق گردیده اند. در کل، از جمله ۵۲ سفارش و بنچمارکی که ارزیابی گردیده است ۱۲ (۲۳٪) سفارش و بنچمارک آن کاملاً تطبیق گردیده، ۳۰ (۵۸٪) سفارش و بنچمارک قسمیاً تطبیق گردیده، ۹ (۱۷٪) سفارش و بنچمارک تطبیق نگردیده اند و مدت زمانی تطبیق یک سفارش و بنچمارک (۰.۲٪) تا حال ختم نگردیده است.^۳

۱. پیش زمینه

فساد اداری به یک مشکل بزرگ در راستای انکشاف افغانستان، قانونیت دولت و مثریت کمک های بین المللی تبدیل گردیده که باعث شده تا افغانستان در صدر جدول دول فاسد جهان قرار گیرد. فساد اداری ناشی از عوامل متعدد منجمله عدم موجودیت اراده سیاسی مقامات و مسئولین در راستای مبارزه با فساد اداری، معاش

^۳ این احصایه مبین تطبیق سفارشات و بنچمارک ها الی فی الحال می باشد که متداول احصایه مندرج گزارش ارزیابی سفارشات و بنچمارک منتشره ۲۰ می سال ۲۰۱۲ می باشد.

پائین، عدم موجودیت کارمندان واجد شرایط، ضعف نهاد های حقوقی و اداری، عدم موجودیت شفافیت و حسابدهی در عملکرد ادارات دولت، نظارت و ارزیابی ناکافی از کمک های جامعه بین المللی می باشد. علی الرغم موجودیت حمایت مردمی از دولت و جامعه بین المللی در امر مبارزه با فساد اداری، تا بحال انکشافات چشمگیری در این راستا صورت نگرفته که این امر باعث میشود تا پیشرفت ها و کمک های ده سال گذشته را به خطر مواجه سازد.

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) بر اساس فرمان شماره ۶۱ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان در ماه مارچ سال ۲۰۱۰ میلادی بعد از تشخیص ضرورت به نظارت و ارزیابی مستقلانه از پروسه مبارزه با فساد اداری در کنفرانس های بین المللی، لندن و کابل، تأسیس گردیده است. دولت افغانستان از جامعه بین المللی در کنفرانس لندن دعوت به عمل آورد تا کمیته مشترک نظارت و ارزیابی افغانی و جامعه بین المللی را غرض نظارت از تطبیق بنچمارک های مشخص ایجاد کند که با استقبال جامعه بین المللی در این کنفرانس مواجه گردید.

کمیته مورد نظر (MEC) مسئولیت دارد که نهاد ها را در تشخیص معیار های انکشافی مؤثر، همکاری نموده و با بررسی و نظارت فعالیت های که در سطح ملی و از کمک های جهانی در راستای مبارزه علیه فساد اداری صورت گرفته، گزارش تهیه نموده و به جلالتمآب رئیس جمهور، شورای ملی، مردم افغانستان و جامعه بین المللی ارائه نماید.

استقلالیت کمیته (MEC) بحیث یک اصل انکار ناپذیر توسط دولت افغانستان و جامعه بین المللی به رسمیت شناخته شده است که باعث میگردد تا این کمیته تمام امور محوله را به صورت شفاف و مستقلانه انجام دهد.

۲. معلومات کلی پیرامون تشکیلات کمیته

کمیته:

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) براساس لایحه وظایف خویش متشکل از شش عضو بوده که سه عضو آن متخصصین افغانی مبارزه با فساد اداری و سه عضو

دیگر آن متخصصین مبارزه با فساد اداری در سطح بین المللی می باشد. اعضای افغانی کمیته بر اساس پیشنهاد دولت افغانستان و اعضای بین المللی آن بر اساس پیشنهاد جامعه بین المللی و منظوری مقام ریاست جمهوری اسلامی افغانستان مقرر گردیده اند. شهرت اعضای کمیته نظارت و ارزیابی قرار ذیل می باشد:

اعضای افغان در کمیته

محترم محمد یاسین عثمانی

جلالتمآب ذکیم شاه خان

محترم داکتر یما تراپی

اعضای خارجی در کمیته

محترم دراگو کاس (کشور سلوانیا)

محترمه خانم ایوا جولی (کشور فرانسه/ناروی)

محترمجنرال حسن مشهود چودری (کشور

بنگلادیش)

ریاست کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) بین جوانب افغانی و بین المللی به شکل دورانی بوده که به مدت شش ماه هر یک از طرفین بالنوبه ریاست کمیته را به عهده می گیرد. در حال حاضر، محترم محمد یاسین عثمانی از جانب افغانی الی ماه اکتبر سال ۲۰۱۲ مسئولیت ریاست کمیته را به عهده دارند.

دارالانشاء کمیته:

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) توسط دارالانشاء که در آن کارمندان خارجی و داخلی مشغول کار هستند، از نگاه تخنیکی تقویت میگردد. دارالانشاء در راستای انکشاف پروسیجرها، تسوید و نظارت بنچمارکها و پیشبرد پروسه مبارزه علیه فساد اداری در افغانستان، کمیته را کمک می کند.

در رأس دارالانشاء رئیس اجرائیوی قرار دارد و تشکیلات دارالانشاء به سه بخش حکومتداری، جلوگیری از فساد اداری و تطبیق قانون تقسیم گردیده است که هر بخش متشکل از یک متخصص خارجی و یک مشاور و یک مسئول افغانی می باشد. هم چنان دارالانشاء دارای یک مشاور ارشد پالیسی می باشد که مسئولیت دارد تا فعالیتها تخنیکی دارالانشاء را تحت نظر داشته و مشوره های تخنیکی را برای اعضای کمیته فراهم کند. کمیته از نزدیک با ادارات مربوطه در راستای تطبیق سفارشات و بنچمارکها کار کرده و از تطبیق آنها اطمینان حاصل می کند.

رئیس اجرایی در ماه اگست سال ۲۰۱۱ میلادی و متخصصین خارجی، مشاورین و مسئولین افغانی هر سه بخش دارالانشاء در ماه می سال ۲۰۱۲ میلادی تقرر و به کار آغاز کردند. تقرر کارمندان دارالانشاء به پیشنهاد رئیس اجرایی و منظوری کمیته صورت می گیرد. پروسه تقرری پست های متخصص جلوگیری از فساد اداری و متخصص تطبیق قانون آغاز شده و اشخاص شائسته در آینده نزدیک انتخاب و مقرر خواهند گردید.

شکل اول: چارت تشکیلاتی کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد

گروپ های همکار:

دارالانشاء به مشوره اعضای کمیته و جامعه بین المللی تصمیم اتخاذ نموده تا گروپ های رسمی همکار را با اشتراک نماینده گان وزارت ها، سکتور خصوصی، رسانه ها، جامعه مدنی و کمک کننده گان بین المللی غرض ارایه مشوره و تهیه معلومات، ایجاد کند. اعضای شورای ملی نیز در جلسات گروپ های همکار اشتراک خواهند کرد.

جلسات متعدد گروپ های همکار در ماه های اپریل و می سال ۲۰۱۲ میلادی برای بحث در مورد فعالیت ها، چگونگی امور کاری و روابط این گروپ ها با کمیته، برگزار گردید. گروپ های همکار نقش اساسی را در همکاری با دارالانشاء و کمیته نظارت و ارزیابی غرض تحرک بخشیدن نهاد های مسئول مبارزه با فساد اداری و دادخواهی متمر برای مبارزه با فساد اداری داشته و خواهند داشت. بعد از جلسات ابتدایی اولین جلسه رسمی گروپ های همکار در ماه جولای سال ۲۰۱۲ میلادی برگزار گردید.

۳. فعالیت های جاری و دستاوردها:

چارچوب استراتژیک کمیته نظارت و ارزیابی (MEC):

کمیته نظارت و ارزیابی به هدف مبارزه مؤثر علیه فساد اداری بحیث یک نهاد فعال جهت آوردن اصلاحات در سطح ملی و جامعه بین المللی در افغانستان تأسیس گردیده است.

در کل، هدف از ارزیابی و نظارت از عملکرد ادارت دولتی و مؤسسات بین المللی در افغانستان به شمول فعالیت های مبارزه با فساد اداری و پروگرام های بزرگ، تقویت سیستم شفافیت در سطح ملی و تسریع رسیده گی به قضایای فساد اداری می باشد.

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) پلان کاری سالانه را به هدف پیگیری همه جانبه تطبیق سفارشات و بنچمارک ها ترتیب کرده است. امور کاری و چارچوب استراتژیک کمیته نظارت و ارزیابی بر محور نشست های کاری اعضای کمیته در هر سه ماه تنظیم گردیده اند که در این جریان؛ تمام مدارک مربوطه و فعالیت های مبارزه با فساد اداری غرض تهیه بنچمارک ها، بررسی و راه های بهتر مباره با فساد اداری با توجه به تجارب خوب برای افغانستان مشخص می گردند. یک هفته قبل از برگزاری هر نشست کاری، اعضای کمیته برای حضور در نشست آماده شده و هم چنان به مدت یک هفته بعد از ختم هر نشست کاری، یافته های نشست کاری را ارزیابی می کنند. گزارش کاری کمیته در هر شش ماه تهیه شده و طبق روش پیش بینی شده در لایحه وظایف، ابلاغ می گردد.

کمیته نظارت و ارزیابی از آوان تأسیس الی اکنون شش نشست کاری در افغانستان داشته که آخرین نشست آن در ماه جولای سال ۲۰۱۲ برگزار گردید. اعضای کمیته به ولایات پروان (نومبر سال ۲۰۱۱)، هرات (فبروری سال ۲۰۱۲)، و بلخ (می سال ۲۰۱۲) سفر نموده و از چگونگی امور کاری، نحوه تصمیم گیری، مشکلات و خلاهای ادارات دولتی و غیر دولتی بازدید کرده اند. در جریان این سفرها، مشکلات و خلاهای کاری ادارات بررسی و یادداشت شده و تدابیر لازمه غرض تأمین حکومتداری خوب در سطح ادارات محلی اتخاذ گردیده اند.

اعضای کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) در تهیه اجندای نشست های کاری شان دست باز دارند اما به صورت عموم، موارد آتی آجنداهای نشست های کاری آنها را تشکیل می دهند:

۱- صدور سفارشات و بنچمارک ها:

سفارشات و بنچمارک های کمیته نظارت و ارزیابی بر اساس اطلاعات جمع آوری شده توسط اعضای کمیته از نشست های مشورتی و کاری، و مدارک جمع آوری شده توسط دارالانشاء که شامل گزارشات، اسناد، شواهد، مطالب منتشره در رسانه ها و تحلیل موضوعات می باشند، تهیه و ترتیب می گردند. کارمندان دارالانشاء به اعضای کمیته در راستای تهیه و ترتیب سفارشات و بنچمارک های یاری می رسانند که این امر باعث شده تا در تهیه و ترتیب سفارشات و بنچمارک ها دقت لازم به خرچ داده شود و از صحت و ثقم اسناد مورد استفاده اطمینان حاصل گردد.

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) طی نشست های کاری و سفر به ولایات، تا حال سه مجموعه از سفارشات و بنچمارک ها را تهیه و صادر نموده است و مجموعه چهارم آن که تسوید شده در آینده نزدیک صادر خواهد گردید.

۲- نظارت و ارزیابی از تطبیق سفارشات و بنچمارک ها:

ارزیابی و نظارت فعالیت ها باعث می گردد تا تطبیق و یا عدم تطبیق سفارشات و بنچمارک ها تشخیص و اثرات آن بر پروسه های مختلف مبارزه با فساد اداری و دیدگاه عامه نسبت به این پروسه ها، مشخص گردد.

کمیته نظارت و ارزیابی و دارالانشاء آن دارای سیستم نظارتی بوده که انکشافات جدید در تطبیق سفارشات و بنچمارک ها را تشخیص و توضیح می کند. کمیته بعد از نشست کاری ماه می سال ۲۰۱۲، اولین گزارش ارزیابی از سفارشات و بنچمارک های مندرج مجموعه اول و دوم را تهیه و صادر کرد که مبین مؤثریت سیستم نظارتی آن می باشد. کمیته نظارت او ارزیابی مصمم است تا در قدم اول معلومات مورد نظر را از طریق ملاقات های رو در رو با مسئولین ادارات و یا جوابات کتبی ادارات و در قدم دوم

معلومات را از گزارشات، تحلیل ها، انترنت، اسناد وارده دونه‌ها و هم چنان ادارات، تهیه نماید.

۳- ارائه مشوره‌ها در سطح پالیسی و دادخواهی غرض انکشافات بیشتر:

سفارشات و بنچمارک‌ها، گزارشات ارزیابی از تطبیق سفارشات و بنچمارک‌ها و سایر فرآورده‌های کمیته نظارت و ارزیابی می‌توانند که یک منبع مؤثق جهت ارائه مشوره‌های به سطح پالیسی در راستای مبارزه با فساد اداری باشند. گزارش ارزیابی از تطبیق سفارشات و بنچمارک‌های کمیته را که در ماه جون سال ۲۰۱۲ به نشر رسید، می‌توان بحیث یک منبع مؤثری برای ارزیابی ادارات محسوب کرد. هر سفارش و بنچمارک کمیته می‌تواند یک مشوره و یک پالیسی در عرصه مبارزه با فساد اداری باشد. تا زمانیکه فعالیت این کمیته ادامه داشته باشد، زمینه تشخیص مشکلات را بحیث یک پایگاه پالیسی ساز، آماده خواهد نمود و تدابیر لازمه را غرض رفع آنها اتخاذ خواهند کرد. فعالیت‌های کمیته بر تشخیص نقاط ضعف در سیستم نظارتی داخلی و خارجی ادارات دولتی و تقویت نظارت بر برنامه‌های کمک‌کننده گان (دونه‌ها) متمرکز می‌باشد. کمیته نظارت و ارزیابی پروسه منظم نظارت و ارزیابی از تطبیق سفارشات و بنچمارک‌ها را راه اندازی خواهد کرد که طی آن میزان تطبیق و عدم تطبیق سفارشات و بنچمارک‌ها معلوم شده و نقاطی که دولت افغانستان و جامعه بین‌المللی باید بیشتر بالای آنها تمرکز کنند، تشخیص خواهد گردید.

با وجودیکه کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) یک ارگان غیر اجرایی است اما بحیث اداره تغییر آورنده و مشورتی به فعالیت‌های خود در راستای پیشبرد پروسه مبارزه با فساد اداری ادامه خواهد داد. این کمیته در امور کاری خود هم به صورت رسمی یعنی با صدور سفارشات و بنچمارک‌ها و هم به صورت غیر رسمی یعنی با راه اندازی تفاهمات غرض اصلاح ادارات، موثر واقع خواهد شد.

۴- بررسی مؤثریت کمک‌های جامعه بین‌المللی:

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) مثریت کمک‌های بین‌المللی را غرض تقویه پروسه مبارزه با فساد اداری بررسی نموده و سفارشات و بنچمارک‌های را عنوانی جامعه بین‌المللی تجویز می‌نماید. این سفارشات و بنچمارک‌ها به هدف تغییر در پالیسی، عمل و رهبریت، تشخیص اولویت‌ها و تمرکز بر آنها، تأمین کیفیت و کمیت

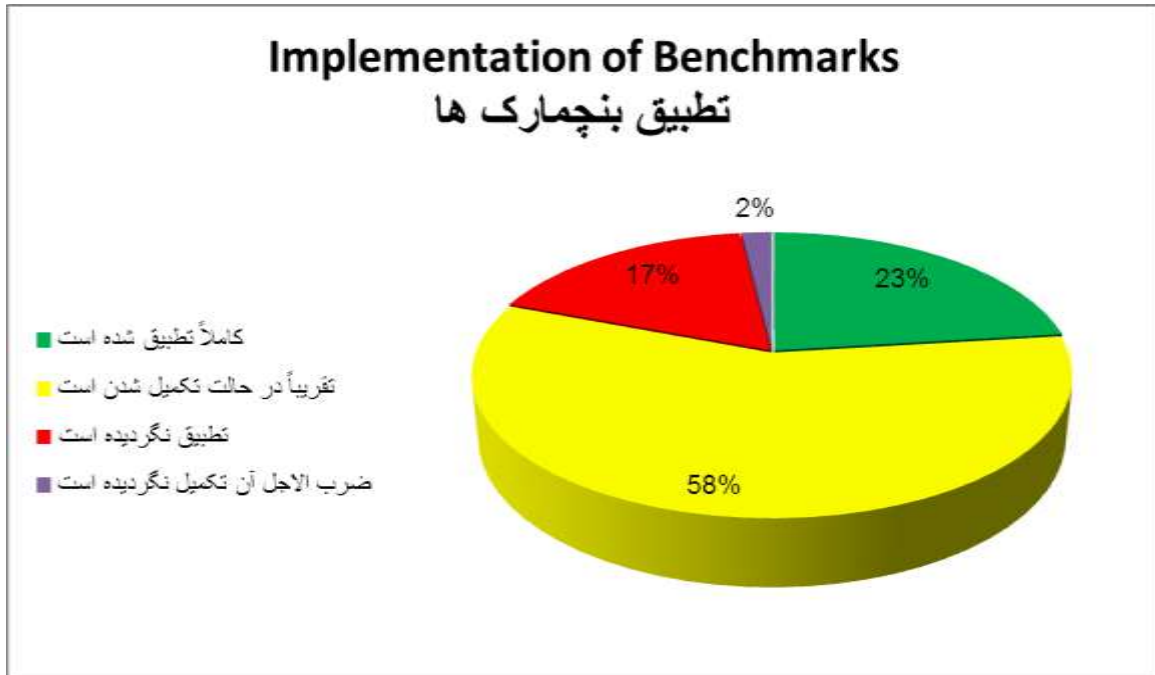
کمک های تخنیکی ، و بهبود شرایط کمک ها به شمول مدیریت آنها تجویز گردیده اند. همچنان غرض تعمیل این سفارشات، کمیته گروپ همکار متشکل از تمویل کننده گان (International Stakeholder) را ایجاد خواهد کرد. این امر باعث خواهد گردید تا علیه فساد اداری در سطح ادارات بین المللی مستقر در افغانستان مبارزه شده و گروپ همکار بین المللی در کنار گروپ کاری شفافیت و حسابدهی جامعه بین المللی در عرصه تأمین شفافیت و حسابدهی و بهبود پروگرام ها، پالیسی ها و استراتژی های ضد فساد اداری، مورد استفاده قرار گیرند.

۴. پیشرفت ها در زمینه تطبیق بنچمارک ها

مرور کلی در ارتباط به تطبیق بنچمارک ها

الی اکنون، کمیته شش بار مطابق طرزالعمل های داخلی خویش ملاقات های داشته است که طی آن ۵۷ پیشنهاد و ۵۸ بنچمارک را در عرصه های حکومت داری، جلوگیری و انفاذ قانون که سازمان ها و نهاد های حکومتی و بین المللی مختلف را تحت شعاع قرار داده ، منتشر نموده است.

بعد از جلسه ماه می سال ۲۰۱۲، کمیته میزان تطبیق مجموعه اول و دوم پیشنهادات و بنچمارک های خویش را مورد ارزیابی قرار داد. نتایج بدست آمده از این ارزیابی ها نشان میدهد که در حدود نزدیک به ۸۱ درصد از بنچمارک های کمیته بصورت کامل و یا نزدیک به پایه اكمال مورد تطبیق قرار گرفته است. بصورت ویژه، از ۵۲ بنچمارک ارزیابی شده، ۱۲ (۲۳٪) بصورت کامل آن تطبیق گردیده، ۳۰ (۵۸٪) بنچمارک دیگر درحالت اكمال تطبیق است، ۹ (۱۷٪) بنچمارک مورد تطبیق قرار نگرفته اند، دلیل عدم تطبیق ۱ (۲٪) از بنچمارک ها ضرب الاجل زمانی است که هنوز تکمیل نگردیده است.

۵. ارزیابی نهادها پیرامون تطبيق مجموعه اول و دوم بنچمارک ها

ارزیابی بنچمارک های بخش حکومت داری

اداره عالی نظارت بر تطبيق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری (منبع اداره عالی نظارت)

اداره عالی نظارت عالیترین نهاد مبارزه علیه فساد اداری در افغانستان میباشد که در قانون مبارزه با فساد اداری به همین عنوان از آن یاد گردیده است. تمامی تلاش های که در عرصه مبارزه با فساد اداری در افغانستان صورت میگیرد باید در هماهنگی با اداره عالی نظارت انجام پذیرد. از اینرو، ریشه کن ساختن مؤفقانه فساد در افغانستان ضرورت مبرم به همکاری های اداره عالی نظارت دارد. با در نظر داشت نقش مرکزی اداره عالی نظارت، کمیته بنچمارک های متعددی را به آدرس آن اداره ارائه نموده است که متأسفانه اداره عالی نظارت به پیشنهادات و بنچمارک های کمیته توجه ننموده است و هرگز به تلاش های که در عرصه ارزیابی و نظارت از طرف کمیته صورت گرفته است رسماً جواب ارائه نکرده است. منبع اساسی معضله دلسردی اداره عالی نظارت در به رسمیت شناختن و استقلالیت کمیته تلقی میگردد. ممانعت های اداره

عالی نظارت در برابر کمیته باعث می‌گردد اقداماتی را که علیه فساد اداری در کشور روی دست گرفته میشود به مخاطره مواجه سازد و رشد کلی انکشاف را در امر مبارزه با فساد اداری در افغانستان به کندی مواجه نماید.

بنچمارک های مشخصی که به آدرس اداره عالی نظارت ارائه گردیده اند ذیلاً شرح می‌گردند:

۱- هماهنگی تلاش ها در امر مبارزه با فساد اداری

اولین بخش بنچمارک ها ارتباط می‌گیرد به هماهنگی تلاش ها در امر مبارزه با فساد اداری در افغانستان. در سال های اخیر چندین استراتیژی ملی مبارزه با فساد اداری و سایر پالیسی های که موارد مبارزه با فساد را در خود دارند بدون در نظر داشت تطبیق مؤفقانه آن مورد قبول قرار گرفته اند. بنچمارک ۱.۱ (تکثیر استراتیژی مبارزه با فساد اداری به نهاد های تطبیق کننده)؛ بنچمارک ۱.۲ (ایجاد گروپ های کاری مبارزه با فساد اداری)؛ ۱.۳ (تطبیق سه اولویت های برتر مبارزه با فساد اداری)؛ ۱.۴ (تلاش اداره عالی نظارت در جهت یکجاسازی استراتیژی های موجوده)؛ و ۲.۲ (ایجاد گروپ کاری جهت تسوید قانون جدید مبارزه با فساد اداری) همه بمنظور دید استراتیژیک به معضله فساد اداری و هماهنگ سازی هرچه بهتر که اداره عالی نظارت در سطح رهبریت این همه میباشد، طرح گردیده اند.

با در نظر داشت اینکه اداره عالی نظارت استراتیژی های مبارزه با فساد اداری را به مؤسسات و نهاد های مربوطه به پیروی از بنچمارک ۱.۱ تکثیر نموده است، هیچ نوع پیشرفتی در زمینه یکجاسازی و ساده سازی استراتیژی ها صورت نگرفته است (بنچمارک ۱.۴) تلاش های در جهت عملی سازی تطبیق استراتیژی ها از طریق هماهنگی و نظارت از فعالیت ها در زمینه مبارزه با فساد اداری انجام شده است ولی مکفی ارزیابی نمی شود (بنچمارک ۱.۲).

با وجود اینکه بعضی از وزارت خانه ها و نهاد ها گروپ های کاری را بمنظور تطبیق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری ایجاد نموده اند، ولی اکثر آنان بنا بر عوامل مختلف، بشمول عدم اولویت بندی تلاش ها در راستای مبارزه با فساد اداری و عدم توانائی اداره عالی نظارت جهت اعمال فشار مؤثر بالای آنها نتایجی که توقع برده می شد بدست نیامد.

اداره عالی نظارت مسئولیت تائید و نظارت از سه اولویت های برتر مبارزه با فساد ادارات را دارا می باشد. گزارش ها حاکی از آن است که اکثر نهاد های مستقل نتوانسته اند اولویت های عمده خود را شناسائی نمایند. بناً بعضی از گزارشات داده شده به اداره عالی نظارت در مطابقت با پیشنهاد ۱.۳ نبوده و توسط اداره عالی نظارت رد گردیده است. قرار معلوم ادارات در تصحیح اولویت ها تعلل ورزیده و اداره عالی نظارت هم موفق نگردیده از طرح و تطبیق اولویت ها تعقیب و نظارت نماید.

۲- اجراءات پیچیده اداری

اداره عالی نظارت مکلف گردانیده شده است تا اقداماتی را جهت ساده سازی اجراءات اداری در تمامی ادارات حکومتی به عمل آورد. اجراءات اداری طولانی و پیچیده منبع عمده فساد در افغانستان گردیده است. چنین اجراءات پیچیده و طولانی فرصت های را برای کارمندان دولتی فراهم میسازد تا در معاملات فساد اداری آغشته شده و خواهان اخذ رشوت گردند. چنین اجراءات مردم را خسته ساخته و باعث میگردد تا کارهای رسمی خویش را به کمیشن کاران سپرده و یا مامورین خدمات ملکی را رشوت داده و خدمات عامه را که رایگان است به پول بدست آورند.

بنچمارک شماره ۱.۱۴ (نشر معلومات در مورد حقوق اتباع/شهروندان)؛ بنچمارک شماره ۱.۱۵ (تعدیلات قوانین در رابطه به اصلاحات اداری)؛ و ۱.۱۶ (رهنمود های اداری برای تطبیق اصلاحات) به این منظور ارائه گردیده تا به اتباع کشور آگاهی داده شده و اجراءات را ساده ساخته تا فرصت های ممکنه فساد از بین برود. اداره عالی نظارت من حیث ارگان هماهنگ کننده مؤظف گردیده است تا از تطبیق بنچمارک های یاد شده اطمینان حاصل نماید، اما پیشرفت های اندکی در این زمینه صورت گرفته است.

اتخاذ تدابیر لازم در مورد ساده سازی ساختارهای تشکیلاتی ارگان های و هم زمان به آن ساده سازی طرزالعمل های کاری و آگاهی بخشیدن مردم از حقوق شان در برابر مکلفیت های دولت تدابیر است که به سهولت می توان از انواع فساد های اداری اذیت کننده که مردم از آن رنج می برند، جلوگیری نمود. این وظایف و مسئولیت ها را همه نهادها بصورت مجرد و اداره عالی نظارت از تطبیق استراتیژی بصورت کل به عهده دارند. با تأسف این مأمول چطوریکه از جانب ارگان ها برآورده نشده اداری عالی نظارت

هم نتوانسته است مؤثریتی را تبارز داده باشد. زیرا اگر پروسه های کاری ساده شده و از طریقه های مختلف آگاهی بخشی به نشر می رسید بخش بزرگی از فساد برچیده شده و سبب آرامش مردم می گردید.

۳- در مورد قضیه کابل بانک

کمیته نظارت و ارزیابی همچنان بنچمارک های را در رابطه به بحران کابل بانک صادر نموده است. بنچمارک ۱.۱۳ (کارمندان دولتی مقروض کابل بانک) نشان میدهد که اداره عالی نظارت باید فعالیت های کارمندان دولتی را که در لست مقروضین کابل بانک میباشند ارزیابی نموده، رسانه های همه گانی و مقامات ذیصلاح را در مورد اجراءات و تعزیرات پیشنهاد شده اطلاع دهد. تا حال هیچ نشانه از تطبیق آن موجود نیست.

۴- بررسی و تثبیت دارائی ها

مشکل بررسی و تثبیت دارائی ها از مدت ها در افغانستان مورد بحث است. که مطابق قانون یکی از وظایف مهم اداره عالی نظارت میباشد. گزارش دهی و تعقیب دارائی ها شفافیت و مسئولیت پذیری را در ارزیابی اجراءات کارمندان دولتی و ارزیابی آنان از متمول شدن آنان از پست های دولتی بمیان میاورد. بنچمارک ۲.۱ کمیته (تفاهمنامه های در مورد تثبیت دارائی ها با ادارات ذیربط) این بنچمارک به خاطری طرح گردید تا اداره عالی نظارت را متوجه مسئولیت مهم اش در این راستا نماید. اداره عالی نظارت در مورد تطبیق این بنچمارک گزارشی به کمیته ارائه نکرده است و هیچ گونه معلومات دیگری از منابع عامه نیز وجود ندارد تا کمیته از تثبیت و نشر دارایی ها در مطابقت با قانون اساسی و سایر قوانین مطلع گردد. دو سال قبل دارائی های مقامات عالی رتبه کشور ثبت و نشر گردید. بررسی و نشر نتایج بررسی که مطابق به حکم قانون اساسی و قانون مبارزه علیه فساد اداری الزامی می باشد عملی نشده است. از این جهت مردم در خلای معلومات پیرامون واقعیت دارائی های این مقامات قرار گرفته اند.

ماموریت کمک های سازمان ملل متحد در افغانستان

بمنظور مبارزه موفقانه علیه فساد اداری در افغانستان باید یک رویکرد منسجم و هماهنگ میان جامعه بین المللی و ملی وجود داشته باشد. دفتر سازمان ملل متحد در افغانستان نقش مرکزی را در عرصه تنظیم کمک های انکشافی در افغانستان داشته و یگانه سازمانی می باشد که می تواند فعالیت های مبارزه با فساد اداری را هماهنگ نماید. بنچمارک ۱.۵ (طرح یک استراتژی بین المللی مبارزه با فساد اداری) طوری صراحت دارد که دفتر سازمان ملل متحد (UNAMA) با ارگان ها و مؤسسات مربوطه بین المللی در ارتباط به طرح یک پلان کاری مشترک روی تسوید و تصویب یک استراتژی بین المللی مبارزه با فساد اداری تفاهم نموده و جلو گروی های سلیقوی را در زمینه های تمویل و مصارف پروژها می گرفتند.

دفتر یوناما اظهار داشت که آنها اکنون روی یک سندی کار می کنند که بعداً آنرا با همه شرکای کاری سهیم خواهند نمود. کمیته نظارت و ارزیابی یک تعداد اسناد ابتدائی را از دفتر یوناما دریافت نمود اما آن اسناد کافی نبوده و کمیته بنچمارک صادره خویش را بخاطر تحقیق آن پیگیری می نماید.

اداره امور و دارالانشاء شورای وزیران ج ۱.۱:

اداره امور ج ۱.۱ یک نهاد مرکزی بوده که به مثابه یک ارگان رابط، ارتباط سایر ارگانها و نهادهای دولتی و عامه را با مقام ریاست جمهوری تأمین نموده و از تطبیق احکام فرامین و هدایات نظارت می نماید. این اداره در مبارزه علیه فساد اداری هم نقش مهم داشته که بنام مسئولیت های نظارتی شان اهداف تطبیق بنچمارک های صادره کمیته نظارت و ارزیابی را تحقق پذیر می گرداند.

بنچمارک شماره ۲.۳ در رابطه به مداخلات غیرقانونی در ادارات می باشد. طی این بنچمارک از مقام عالی ریاست جمهوری تقاضا بعمل آمده تا فرمانی علیه همچو مداخلات صادر نموده و به مقامات مسئول ارگان ها هدایت دهند تا به رد و مقاومت در برابر هر نوع مداخلات خلاف قانون پرداخته و عناصر مداخله گر را مسئولانه به مقام عالی ریاست جمهوری معرفی نمایند.

بنچمارک شماره ۲.۸ مبتنی برانست تا وزارت های محترم دفاع، داخله، اداره عالی لوی خرنوالی، اداری عالی نظارت و اداره عالی تفتیش در تقویت هر چه ممکن مادی و معنوی ادارات و عناصر کشفی ناظر و تحقیق کننده پرداخته و با گزینش اشخاص شایسته به وظیفه بر مؤثریت کاری آن ها بیفزایند.

هم چنان در بنچمارک شماره ۲.۱۰ تقاضا گردیده تا در مقرری های وظایف کلیدی و مهم سوابق کاری اشخاص مورد بررسی دقیق قرار گرفته و از دو باره پذیرفتن افراد که بخاطر اتهام و آلوده بودن به فساد از وظایف شان عزل شده باشند و آنهای هم که سوابق نا مطلوب کاری داشته باشند جداً خود داری نمایند.

با تطبیق بنچمارک شماره ۲.۸ توانمندی های نظارتی و تحقیقاتی ادارات مسئول در رابطه به قضایا و موضوعات مدیریتی بهتر شده و انکشاف می یابد که در نتیجه فعالیت های کشفی جعل کاری ها و فساد هر چه بیشتر مؤثر خواهند گردید.

تطبیق بنچمارک شماره ۲.۸ قابلیت نهاد های نظارت داخلی و تحقیق کننده ادارات را در همه امور دولتی بیشتر نموده و با تشخیص فعالیت های نا مشروع و فریب کارانه فساد را کاهش خواهد بخشید. به همین ترتیب، تطبیق بنچمارک ۲.۱۰ به ما اطمینان می دهد در اداراتی که صلاحیت تحقیق و تعقیب فعالیت های غیر قانونی را دارند افراد واجد شرایط شایسته، با تجربه، صادق و متعهد برای تحقق و انجام همچو وظایف استخدام می گردند.

طی بنچمارک شماره ۲.۳ تقاضا برده شده بود تا با صدور حکمی از مقام عالی ریاست جمهوری جلو مداخلات خلاف قانون اشخاص و قدرت ها از ادارات دولتی گرفته شود. این حکم تاکنون شرف صدور نیافته است. کمیته نظارت و ارزیابی MEC آروزومند است اداره محترم امور در زمینه اشاعه احکام مورد نظر مساعدت نماید.

عده ئی از وزارت ها و ارگان ها که نتوانستند بنچمارک ها را اصولاً تطبیق نمایند ناشی از عدم آگاهی آنها از پروسه ها، کمبود ظرفیت ها و نداشتن اولویت های کاری خواهد بود. کمیته با تفاهم موضوعات را دنبال می کند.

وزارت اطلاعات و فرهنگ:

دسترسی به اطلاعات یکی از مهمترین ابزار بمنظور شفافیت و حسابدگی عامه است. با توجه به این، کمیته نظارت و ارزیابی بنچمارک ۲۰۱۷ (مسوده قانون دسترسی به اطلاعات) را ارائه نمود تا هرچه زودتر مسوده قانون مذکور به شورای ملی ارائه و طی مراحل گردد.

مسوده این قانون از طریق وزارت اطلاعات و فرهنگ به وزارت عدلیه ارسال گردیده است. در ماه سرطان ۱۳۹۱ شورای وزیران هم قانون مذکور را در اولویت کاری خود قرار داده. ریاست تقنین وزارت عدلیه نیز قانون فوق الذکر را مورد تدقیق و مطالعه قرار داده و تلاش نموده که مسوده را نهائی نماید. قرار معلوم مسوده قانون دسترسی به اطلاعات در چند هفته آینده به شورای ملی فرستاده خواهد شد که در نتیجه این بنچمارک کاملاً تطبیق خواهد گردید.

مقام ولایت هرات:

بمنظور تقویت روحیه صداقت شعاری و ایجاد شفافیت بیشتر در ولایات، کمیته نظارت و ارزیابی به ولایت هرات سفر کرده و با توافق والی ولایت هرات بعضی معیار های را غرض مبارزه موثر علیه فساد اداری در ادارات پیشنهاد نمود. بنچمارک شماره ۲۰۱۸ (ارزیابی خطرات و نظارت از آن) پیشنهاد می نماید که والی هرات باید یک میکانزم موثر ارزیابی خطرات ناشی از فساد، نظارت مؤثر سمع شکایات را در ادارات آن ولایت طرح و ایجاد کند. و هم چنان امکانات لازمه را برای واری منظم امور به دفتر والی فراهم گرداند. بنچمارک ۲۰۱۹ (آموزش کارمندان ولایت هرات) مختصراً اشاره می کند تمام کارمندان ولایت هرات باید در مورد اساسات مبارزه با فساد اداری و ضوابط اخلاقی کاری آموزش داده شوند.

بعد از طرح بنچمارک ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹، کمیته نظارت و ارزیابی از ادارات ولایتی هرات دیدن بعمل آورد که طرز دید و تحلیل کمیته کاملاً طرف تائید والی قرار گرفت. از آنجای که کمیته از کمبود منابع کافی غرض تطبیق فعالیت های که در بنچمارک ها ذکر گردیده آگاهی یافت. بنأ دفتر زون غربی یوناما موافقت نمود که با سازمان های تمویل کننده صحبت مینماید و کمک های لازم را تا حدودی که امکان داشته باشد به ولایت هرات تهیه مینماید. کمیته نظارت و ارزیابی فعالیت ها را بیشتر پیگیری خواهد

نمود تا اطمینان حاصل نماید که پیشرفت های در زمینه صورت گرفته است. موفقیت در این راستا خیلی مهم بوده و این ابتکار عمل آزمایشی می باشد و اگر مؤثر واقع شود در ساحات دیگر نیز عملی خواهد گردید و به عنوان یک شاخص مؤثر جهت مبارزه با فساد اداری در همه ولایات مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ارزیابی بنچمارک های بخش جلوگیری در وزارت های مربوطه:

وزارت عدلیه:

دسترسی به قوانین و آگاهی از قوانین افغانستان یک امر مهم برای جلوگیری از فساد اداری تلقی می گردد. بنچمارک ۱.۱۷ کمیته نظارت و ارزیابی (نشر و توزیع قوانین) از وزارت عدلیه تقاضا نمود تا جریده های رسمی را که قوانین در آنها تسجیل و از آن طریق نشر می شود به اختیار همه ادارات در مرکز و ولایات قرار دهد. ریاست نشرات وزارت عدلیه به تعداد ۲۰۰۰ الی ۵۰۰۰ نسخه قوانین را در هر سال به چاپ رسانیده و این قوانین را بشکل رایگان به ادارات دولتی در مرکز، ولایات و ولسوالی ها ارسال میدارد.

وزارت عدلیه از جمله وزارت های می باشد که بشکل متداوم و به وقت و زمان در عملی نمودن سفارشات و بنچمارک های کمیته همکاری می نماید. این وزارت تمام قوانین را در ویب سایت رسمی به نشر رسانیده که به هر دو زبان رسمی به دسترس مردم قرار می گیرد. استفاده از ویب سایت باعث بلند رفتن سطح آگاهی عامه و همچنان دسترسی به قوانین و مقررات موجود می گردد. بنأ بنچمارک ۱.۱۷ کاملاً تطبیق گردیده است.

بنچمارک شماره ۱.۲۹ (بلند بردن صلاحیت های پولیس جهت دسترسی به اطلاعات بانکی) صراحت دارد که قوانین مربوط به بانکها باید تعدیل گردد و برای پولیس و اداره عالی نظارت صلاحیت داده شود تا به اطلاعات بانکی در افغانستان دسترسی حاصل نمایند که در این رابطه هیچ نوع گزارشی دریافت نگردیده است اما به اساس گزارش واصله د افغانستان بانک در این مورد با مورد حقوقی خویش مشوره مینماید که این در ذات خود آغازی برای عملی نمودن بنچمارک مذکور می باشد.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري:

با توجه به دخالت بعضی از مقامات سیاسی، رسیدگی به غصب زمین چالش بزرگی برای دولت افغانستان بشمار میرود. سوء استفاده از قدرت توسط مقامات کلیدی نظام سیاسی و قدرت مندان ساحات غیر دولتی عامل بیثباتی برای بازسازی افغانستان تلقی می شود. با توجه به بنچمارک شماره ۱.۱۸ کمیته نظارت و ارزیابی (گزارش درمورد تطبیق اقدامات) اداره اراضی افغانستان که در چوکات وزارت زراعت فعالیت می نماید باید تدابیر استراتژی ملی مبارزه با فساد اداری را در قبال غصب زمین تطبیق نماید؛ و با توجه به بنچمارک شماره ۱.۱۹ (اسناد تشریح مشکلات مربوط به غصب زمین) از وزارت زراعت، اداره عالی نظارت، شاروالی کابل تقاضا بعمل آمده تا یادداشت مختصری راکه حاوی مشکلات پروسه تصفیه و بازگشتاندن ملکیت ها و زمین های غصب شده تهیه نمایند.

به جواب بنچمارک شماره ۱.۱۸، اداره اراضی افغانستان یک راپور مشکلات غصب زمین را به کمیته نظارت و ارزیابی ارسال نموده است که ریاست حل منازعات اداره اراضی موظف به رسیدگی به همچو مشکلات میباشد. قرار معلومات تا کنون در حدود ۶۰.۰۰۰ جریب زمین (۱۲.۰۰۰ هکتار زمین) استرداد گردیده است.

اداره اراضی یک کمیته رسیدگی به مشکلات غصب زمین را رهبری مینماید. کمیته متذکره موظف به تهیه گزارشات که بتواند مشکلات غصب زمین، اقدامات تطبیق شده، نتایج بدست آمده، پیشنهادات فعالیت های آینده، موانع و خطرات متوقعه را مفصلاً توضیح نماید بوده که البته با تکمیل آن مطابق به روحیه بنچمارک شماره ۱.۱۹ با کمیته MEC شریک خواهد ساخت.

د افغانستان بانک:

د افغانستان بانک دارای یک نقش محوری در تنظیم سیاستهای مالی و جلوگیری زمینه های بالقوه برای فساد در افغانستان می باشد. اثرات بحران کابل بانک نشان داده است که ثبات مالی افغانستان به فساد بزرگ در بخش بانکی ارتباط دارد. برای شناسائی آسیب پذیری بالقوه، کمیته نظارت و ارزیابی بنچمارک شماره ۱.۲۷ (ارزیابی

در مورد قضیه کابل بانک) را صادر نمود تا د افغانستان بانک اجراءات مفتشین، واحد استخبارات مالی و کارمندان مسؤل خویش را بررسی نماید. همچنان بنچمارک شماره ۱۰۲۸ (تفتیش همه جانبه مالی از بانک های بزرگ) صراحت دارد که تفتیش همه جانبه مالی باید در سه بانک بزرگ افغانستان انجام شود که در این مورد بانک مرکزی با کمیته نظارت و ارزیابی موافق می باشد. به اساس راپور د افغانستان بانک، تفتیش همه جانبه مالی در دو بانک بزرگ در ماه سرطان ۱۳۹۰ آغاز و در ماه حوت ۱۳۹۰ ختم گردیده و همچنان تذکر داده اند، انجام تفتیش مالی همه جانبه به منابع بیشتر نیاز دارد و باید با مهارت فنی پیشرفته انجام شود. چون بانک مرکزی و بانکهای تجارتي برای انجام تفتیش مالی منابع مالی و بشري کافی به دسترس ندارند به همین دلیل تفتیش احتیاطی را در ۱۰ بانک دیگر انجام داده اند.

بنچمارک ۲۰۷ (تعدیل قانون تطهیر پول در مورد صدور پول نقد از افغانستان)، به اساس راپور د افغانستان بانک، ۱۷ موارد قانون تطهیر پول تعدیل گردیده است که در آینده نزدیک به وزارت عدلیه غرض تدقیق ارسال خواهد گردید و وزارت عدلیه قبلاً قانون مذکور را در پلان کاری خود نیز گنجانیده است. در همین حال، بانک مرکزی به شورای وزیران پیشنهاد نمود که یکفرد تنها قادر به حمل ۲۰۰۰۰۰ دالرامریکائی در یکزمان به خارج از کشور می باشد که شورای وزیران آن راتصویب نموده است.

وزارت مالیه:

وزارت مالیه در امر مبارزه علیه فساد اداری در افغانستان یک نقش محوری داشته و مسؤل توسعه، تطبیق و نظارت از سیاستهای مالی و برنامه ریزی بودجه می باشد. کمیته نظارت و ارزیابی بنچمارک های متعددی را در بخش های مختلف کاری وزارت مالیه ارائه نموده است که در کل می توان گفت وزارت مالیه در تطبیق و تحقق بنچمارک های کمیته نظارت و ارزیابی علاقمند می باشد.

• تدارکات عامه:

تدارکات عامه یکی از آسیب پذیرترین ساحات در برابر فساد اداری می باشد. نهادهای دولتی اغلب دارای افرادی اند که فاقد ظرفیت تشخیصی و جلوگیری از فساد اند و نمی توانند سیستمهای مدیریت موثر صداقت و شفافیت کاری و کنترل داخلی را تطبیق نمایند. قانون تدارکات کنونی (یک قانون جدید تسوید گردیده) یک قانون مبهم و نهایت پیچیده بوده و زمینه های فساد اداری را بیشتر فراهم نموده است. همچنان بعضی از تمویل کننده گان با پول های انگفت در بخش بازسازی کشور باعث به میان آمدن فرصت های اضافه فساد اداری گردیده اند. قابل تذکر است که فساد ناشی از فعالیت های مؤسسات و ارگان های بین المللی در افغانستان همانا بکار برد پول ها و کمک های تجویز شده مطابق به روش ها و سلیقه های خاص خود شان بوده که خارج از مجرای بودجه دولت و عدم رعایت قانون و مقررات تدارکاتی دولت صورت می گیرد.

بنچمارک شماره ۱.۲۰ کمیته نظارت و ارزیابی (توظیف کارمندان تدارکات عامه به آموزش)؛ ۱.۲۱ (تعدیل مواد قانون تدارکات عامه) و ۲.۱۱ (تقویت واحد تدارکات عامه وزارت مالیه و کمیته شکایات و بررسی) وزارت مالیه به اساس این بنچمارک ها بعضی برنامه های آموزشی را در مورد قانون تدارکات عامه تدویر نموده و بعضی نهاد های عامه را مورد آموزش قرار داده است. همچنان مطابق بنچمارک ۱.۲۰ یک گروپ کاری در ارتباط به مرور تعدیلات قانون تدارکات عامه و تقویت واحد پالیسی تدارکات باید ایجاد گردد و تمام کارمندان ادارات هم در زمینه مورد آموزش قرار گیرند. بنچمارک شماره ۱.۲۲ به اداره شفافیت قوت های آیساف هدایت می دهد تا هماهنگی قوانین و مقررات جامعه بین المللی را در مطابقت با قانون جدید تدارکات عامه دنبال نماید و تا زمانیکه این هماهنگی صورت نگیرد قانون تدارکات عامه نیز به وجه احسن تطبیق نخواهد گردید.

• گمرکات:

بخش گمرکات وزارت مالیه یکی از مهمترین نهادها در توسعه اقتصادی کشور بوده و منبع اصلی درآمد برای دولت افغانستان می باشد. فساد در گمرکات باعث تضعیف شهرت این اداره گردیده و اثرات منفی راروی درآمد دولت می گذارد. کمیته نظارت و

ارزیابی بعضی سفارشات و بنچمارک های را در این رابطه نیز ارائه نموده است. بنچمارک شماره ۱.۷ (مرور قانون گمرکات)؛ بنچمارک ۱.۸ (تکنالوژی معلوماتی برای معاینه و ملاحظه اجناس در سرحدات)؛ بنچمارک ۲.۴ (دسترسی به امکانات گمرکی)؛ بنچمارک ۲.۵ (امتیازات مادی برای کارمندان گمرکات) و بنچمارک ۲.۶ (هماهنگی فعالیت ها غرض جلوگیری از سوء استفاده از معافیت های مالیاتی اموال وارداتی به اساس توافقات تخنیکی نظامی).

از تمام سفارشات که کمیته برای گمرکات ارائه کرده بود، گمرکات موفق به تطبیق بعضی بطور کامل و برخی هم بشکل نسبی گردیده است. نظارت و تعهد متداوم ریاست عمومی گمرکات به احتمال زیاد بیانگر تطبیق بیشتر بنچمارک های این کمیته است. گرچه، بنچمارک مربوط به معافیت های مالیاتی یکی از نگرانی های عمده گمرکات (ACD) بوده، اما فقدان اراده سیاسی از جانب جامعه بین المللی تطبیق سفارشات رابه مشکل مواجه میسازد. علاوه براین، مشکل گمرکات (ACD) در تطبیق سفارشات کمیته نظارت و ارزیابی درخصوص استخدام شرکتهای بین المللی معاینه اموال به منظور بررسی اموال درمرزها، وهمچنین، لابراتوار سیار معاینه اموال به منظور بررسی و کنترل اموال وارداتی کم کیفیت، گواه برمتکی بودن به موجودیت منابع مالی برای تطبیق این برنامه ها بوده است.

ریاست عمومی امنیت ملی:

موضوع دیگری که برای گمرکات هدایت داده شده بود بنچمارک شماره ۱.۹ (ایجاد قوای کاری سیار) است که ایجاد یک قوه کاری سیار را که اعضای آن عبارت از وزارت اقتصاد، وزارت مالیه، وزارت امور داخله، اداره عالی نظارت، ریاست عمومی امنیت ملی و اداره استندرد ملی میباشد پیشنهاد نماید تا اموال وارداتی را از لحاظ کیفیت و کمیت بررسی و ارزیابی نماید.

کمیته نظارت و ارزیابی قبل از صدور بنچمارک ریاست عمومی امنیت ملی را در این موضوع دخیل نساخته بود، اما وزارت مالیه پیشنهاد نمود که عدم تطبیق سفارشات بیشتر ارتباط به عدم موجودیت ظرفیت در گمرکات وهم چنین هزینه های

سنگین در ارتباط با تطبیق دارد. با اینحال، ریاست امنیت ملی شروع به ایجاد یک کمیته و تقویت این گروه نمود. کمیته مذکور تاکنون بکار خویش آغاز نکرده است.

وزارت معادن:

بخش معدن بخش امیدوار کننده برای اقتصاد افغانستان است. منابع اصلی مواد معدنی مختلف تضمین میکند که اقتصاد افغانستان در آینده میتواند بدون کمک های خارجی باقی بماند. بنابراین، بسیار مهم است که همه فعالیتها در این بخش از یک راه قانونی، باز، شفاف و صادقانه به پیش برود که درآمد قابل توجه را برای تمام شرکای که در فعالیتها بخش معدن افغانستان دخیل اند تضمین کند. در این رابطه کمیته نظارت و ارزیابی سفارشات زیادی داشته است. بنچمارک ۲۰۱۲ (پالیسی ملی استخراج معادن)؛ بنچمارک ۲۰۱۳ (قرار داد استخدام حقوق دانان خیلی برزننده و دانشمند)؛ بنچمارک ۲۰۱۴ (رعایت نورم ها و معیار های ملی و بین المللی ضد فساد اداری در ساحه معدن)؛ بنچمارک ۲۰۱۵ (نشر قرارداد ها در وب سایت وزارت معادن).

وزارت معادن از جمله نهادهای میباشد که در چوکات دولت پیشرفت های چشمگیری در تطبیق بنچمارک های کمیته نظارت و ارزیابی داشته است. از جمله پنج بنچمارک که کمیته نظارت و ارزیابی برای این وزارت ارائه نموده بود، دو بنچمارک آن کاملاً تطبیق گردیده و سه بنچمارک دیگر آن قسماً در حالت تطبیق است. واضح است که این وزارت گامهای موثری را به منظور افزایش شفافیت و پاسخگویی مانند انتشار اطلاعات و قرارداد ها اتخاذ نموده است و همزمان با نشر بنچمارک ها، نظارت و همکاری کمیته باعث موثریت بیشتر در زمینه گردیده است. به همین ترتیب ایجاد ابتکار شفافیت صنایع استخراجی افغانستان کمک کرد که فرصت های فساد در وزارت معادن کاهش یابد. با توجه به اقدامات انجام شده توسط وزارت معادن به یقین می توان گفت که جهت مبارزه مؤثر علیه فساد اداری، این وزارت یک همکار خوبی برای کمیته نظارت و ارزیابی خواهد بود.

شاروالی کابل:

یکی از موضوعات کلیدی، ساده سازی پروسیجرهای اداری اخذ جواز های ساختمانی می باشد. بر اساس ارزیابی مجوز ساختمان که توسط اداره عالی نظارت در سال ۲۰۱۰ انجام شد، آشکار است که یکی از پیچیده ترین روشها، پروسیجر به دست آوردن مجوز ساختمان است، و برای حصول جواز ساختمان تجارتي طی ۶۰۹ مرحله و چهار سال و برای گرفتن جواز ساختمان شخصی طی ۹۵ مرحله و حد اقل یک سال مورد نیاز است. این پیچیده گی ها و مطول بودن پروسه منبع فساد در نهادهای ذیربط شده است.

بنچمارک ۲.۹ (ساده سازی پروسیجر ها و کسب جواز ساختمانی) به پروسیجر های اداری ارتباط می گیرد. کمیته نظارت و ارزیابی تا کنون کدام راپور رسمی از شاروالی کابل بدست نیاورده است اما به اساس ملاقات های متعدد واضح گردید که ساده سازی این عمل توسط اداره عالی نظارت و شاروالی کابل آغاز گردیده است.

ارزیابی بنچمارک های بخش تنفیذ قانون در ادارات:

سیستم قضائی سالم در کشور سبب ثبات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی می گردد. برعکس ضعف آن حاکمیت قانون را زیر سوال بوده و تطبیق قانون را به مشکل مواجه می سازد. ضعف حاکمیت قانون در کشور عامل نابسامانی ها زیاد و فساد گسترده گردیده است. قرار معلوم تطبیق بنچمارک های کمیته نظارت و ارزیابی روی عوامل و موانع که از منابع قدرت بوجود می آید گردیده است. کمیته در حال شناسائی کردن این عوامل که مانع ترویج شفافیت و پاسخگویی ها گردیده می باشد. یافته ها به آگاهی عامه رسانده می شود.

لوی خاړنوالی ج ۱.۱:

اداره لوی خاړنوالی افغانستان نقش حیاتی را در تطبیق قوانین افغانستان ایفا می نماید. اداره که مشخصاً مسئول مبارزه با فساد اداری در لوی خاړنوالی میباشد واحد

مبارزه با فساد اداری ACU است. این واحد مسئول تحقیق و تعقیب قضایای فساد اداری میباشد. در جریان سال گذشته، کمیته نظارت و ارزیابی به تعداد ۷ بنچمارک را به ارتباط قضیه کابل بانک، شفاخانه نظامی سردار محمد داود خان و گزارش قضایای که از طرف اداره عالی نظارت، پولیس و اداره عالی کنترول تفتیش به اداری لوی خرنوالی فرستاده شده بود ارائه نموده است.

نظارت و ملاقات های متداوم و منظم و همچنان ارسال مکاتیب رسمی از طرف دارانشاء کمیته باعث پاسخگوئی واحد مبارزه با فساد اداری و تطبیق بیشتر بنچمارک ها گردیده. تطبیق بنچمارک ها توسط اداره لوی خرنوالی باعث افزایش شفافیت و حسابدھی در رسیدگی به قضایای فساد و بهبود موثریت در کارهای شان خواهد شد.

• راپور قضایای فساد:

در رابطه به تطبیق بنچمارک ۱۰۱۲ (تسلیمی گزارش قضایا توسط لوی خرنوالی) باید گفت که دارانشاء کمیته نظارت و ارزیابی مکرراً ملاقات های را با واحد مبارزه با فساد اداری داشته اند تا یک گزارش مفصل قضایای را بدست آورند که در اثر ملاقات های اخیر بخش تطبیق قانون دارانشاء کمیته، گزارش مفصل از قضایای فساد را که از طرف وزارت امور داخله، اداره عالی نظارت و اداره عالی کنترول تفتیش به لوی خرنوالی فرستاده شده بود بدست آورد. این قضایا از سال های ۱۳۸۸الی ۱۳۹۱ میباشد. این راپور نشان میدهد که اداره کنترول و تفتیش به تعداد ۱۲ قضیه فساد اداری را به لوی خرنوالی فرستاده است که از جمله ۶ قضیه آن تحت تحقیق قرار دارد و ۶ قضیه دیگر آن حفظ گردیده است، اداره عالی نظارت به تعداد ۳۴ قضیه را در سال های ۹۱/۹۰/۱۳۸۹/۱۳۸۸ فرستاده است که از آن جمله ۸ قضیه به محاکم فرستاده شده، ۷ قضیه حفظ گردیده، و ۱۴ قضیه تحت تحقیق قرار دارد و ۵ قضیه دیگر به اداره عالی نظارت دوباره مسترد گردیده است. وزارت امور داخله به تعداد ۲۸ قضیه فساد را در سال های ۹۱/۹۰/۱۳۸۹/۱۳۸۸ فرستاده است که از آن جمله ۸ قضیه نهائی گردیده است و محاکم حکم شان را صادر نموده است، ۱۳ قضیه در خرنوالی های مختلف تحت بررسی قرار دارد و ۷ قضیه حفظ گردیده است.

راپور اداره لوی خرنوالی بیانگر مشکل عمده در سیستم تنفیذ قانون در قبال قضایای فساد اداری در افغانستان میباشد. واین در حالیست که میزان محکومیت در قضایای فساد اداری در سطح دنیا پائین میباشد ولی با آنهم به تعداد ۸ قضیه که از طریق اداره عالی نظارت در طول ۴ سال گذشته مورد پیگرد قانونی قرار گرفته است یک رقم نهایت کم را نشان میدهد مخصوصاً به اداره که به حیث عالی ترین ارگان مبارزه با فساد اداری در کشور خدمت مینماید.

اداره عالی نظارت در راپور قبلی خود تذکر داده است که آن اداره طی (راه اندازی تحقیقات ابتدائی خود) به تعداد ۲۱۶ قضیه را در سال ۱۳۸۹ ارزیابی نموده که از جمله ۳۴ قضیه آنرا به لوی خرنوالی و سایر نهاد های مربوطه فرستاده است. همچنان به تعداد ۲۵۱ قضیه را در سال ۱۳۹۰ ارزیابی نموده که از جمله ۳۲ قضیه آنرا به لوی خرنوالی و سایر نهاد های مربوطه فرستاده است. تفاوت میان ارقام ارائه شده مورد بررسی قرار خواهد گرفت و در راپور شش ماه بعدی کمیته منعکس خواهد گردید.

• در مورد کابل بانک:

ریاست مبارزه با فساد اداری لوی خرنوالی در رابطه به سفارشات و بنچمارک های مرتبط به قضیه کابل مانند سفارشات و بنچمارک های شماره ۱.۲۳ (تحقیقات جنایی)، سفارش و بنچمارک ۱.۲۴ (ضبط دارایی ها)، و سفارش و بنچمارک ۱.۲۵ (نشر هویت مقروضین) با کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) همکاری کرده است.

ریاست مبارزه با فساد اداری لوی خرنوالی تا هنوز دو گزارش کتبی که حاوی معلومات درخواست شده در رابطه به مقروضین، مقدار قروض و پیشرفت قضیه کابل بانک است، عنوانی کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) ارسال داشته اند. انکشافات جدید در راستای تطبیق سفارشات و بنچمارک های مرتبط، مبین اراده قوی جامعه بین المللی و حمایت سیاسی دولت افغانستان برای حل این قضیه می باشند. سایر بخش های گزارشات لوی خرنوالی نشان می دهد که بخشی از دارایی ها کابل بانک اعاده شده و دارایی های مقروضین این بانک در داخل و خارج از کشور شناسایی و ارزیابی گردیده اند. قضیه کابل بانک براساس فرمان شما ۲۸۱ مؤرخ

۱۳۹۱/۰۱/۱۶ مقام ریاست جمهوری اسلامی افغانستان به محکمه خاص احاله شده و در حال بررسی می باشد.

همچنان صندوق وجهی بین المللی (آی ام اف) و وزارت مالیه افغانستان از کمیته MEC تقاضای بررسی طرز دید عامه را نموده تا در رابطه به راپور کرول مبتنی بر بررسی قضیه کابل بانک صورت بگیرد. البته هدف از این بررسی جلب اعتماد مردم در باره امور بانک داری در کشور می باشد.

• شفاخانه نظامی سردار محمد داودخان - کابل

باوجودیکه کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) رسماً از چگونگی تطبیق سفارشات و بنچمارک های شماره ۱۰۳۰ (ایجاد تیم مشترک تحقیقاتی) و شماره ۱۰۳۱ (تحقیق جنایی) در رابطه به شفاخانه نظامی کابل مطلع نشده است اما قرار معلوم هیئت مشترک متشکل از نماینده گان بخش نظامی لوی ژارنوالی، اداره کنترول و نفتیش، وزارت دفاع ملی، ریاست عمومی امنیت ملی و اداره عالی مبارزه با فساد اداری غرض تحقیق قضیه ایجاد گردیده که تحقیقات آن در مورد آغاز شده و جریان دارد. مسئولیت رهبری این هیئت بدوش اداره عالی نظارت می باشد که ملاقات های کاری آن به صورت منظم عموماً هر روز برگزار می گردد. باوجودیکه اداره عالی نظارت هیچ گزارشی در رابطه به این قضیه عنوانی کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) ارسال نداشته اند اما براساس گفته های نماینده های هیئت محترم شواهد و اسناد کافی در رابطه به این قضیه موجود نیست. بنا به همین دلیل، اعضای هیئت مشترک تحقیقاتی تصمیم اتخاذ خواهند نمود تا بررسی این قضیه را الی تهیه شواهد و اسناد کافی به تعویق اندازد. البته این هم معلوم نیست که آیا چو شواهد رادر رابطه به این قضیه جمع آوری کرده است. به اساس معلوماتی که اخیراً سکرتریت کمیته بدست اودره است معلومات تازه ذیلا درج گردیده است.

کمیته مشترک تحقیق اسنادی را در زمینه بدست آورده و اداره لوی ژارنوالی تحقیق شش قضیه را در زمینه تکمیل نموده و به ژارنوالی های مربوطه ارسال نموده است و همچنان تحقیق دو دوسیه دیگر عنقریب تکمیل خواهد گردید.

۶. نتیجه:

گزارش دوم شش ماه کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) مبین فعالیت های این کمیته و در کل پروسه مبارزه علیه فساد اداری در کشور می باشد. بعد از ایجاد دارالانشاء؛ کمیته قادر شد تا فعالیت های تحلیلی بیشتر در رابطه به تطبیق بنچمارک ها را راه اندازی نماید.

قبل از تأسیس دارالانشاء، بنچمارک ها بر اساس معلومات جمع آوری شده از منابع اولیه مانند ملاقات با نماینده گان و متخصصین ادارات دولتی، غیردولتی و جامعه بین المللی، تهیه و ترتیب می گردیدند. بعضی از بنچمارک ها بر اساس موضوعاتی که ناشی از محیط کلی سیستم جلوگیری از فساد اداری افغانستان بوده، تهیه و ترتیب گردیده اند.

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) فعلاً بالای بررسی خلاهای سیستم که توسط ادارات تطبیق کننده بنچمارک ها تشخیص شده اند، تمرکز نموده تا در آینده از وقوع آنها قبل از قبل جلوگیری شده باشد. کمیته نظارت و ارزیابی بالای خلاهای سیستم که باعث زمینه سازی بروز فساد اداری می گردند، کار می کند. به هر اندازه که کارهای کمیته نظارت و ارزیابی به پیش رود، به همان اندازه تحقیقات عمیق در مورد عاملین فساد اداری و نقاط آسیب پذیر صورت می گیرد.

موجودیت اراده سیاسی در راستای تأمین شفافیت و حسابدهی باعث میشود تا عواید دولت در مجموع و خاصاً از ناحیه گمرکات و معادن افزایش یابد. اگر این ادارات تا حدودی هم از ناحیه فساد اداری در امان اند به این دلیل است آنها پیشنهاداتی کمیته نظارت و ارزیابی را پذیرفته و ابتکاراتی را در عرصه اصلاح امور کاری شان بعمل آورده اند. اصلاح ادارات فوق الذکر در نتیجه باعث خواهد شد تا عواید افزایش یافته و ثبات اقتصادی در کشور تأمین گردد.

عده از ادارات که به سفارشات و بنچمارک های کمیته نظارت و ارزیابی توجه مؤثری مبذول نکرده اند بدین معنی است که روی تطبیق و تحقق قانونیت و شفافیت کاری شان تعلق ورزیده اند. اداره عالی نظارت هم که در کشور بمثابه هماهنگ کننده

فعالیت های مبارزه علیه فساد اداری عمل مینماید به سفارشات کمیته توجه نکرده و حتی در زمینه تفاهم با کمیته مخالفت می نماید. این نوع موضع گیری اداره عالی نظارت خلای همکاری را بوجود آورده که باید مرفوع گردد.

وزارت ها امور داخله و عدلیه به صورت نسبی بنچمارک های کمیته نظارت و ارزیابی را تطبیق نموده و هم چنان ابتکارات را در راستای تأمین شفافیت در ادارات مربوطه شان به خرج داده اند. بنا این وزارت ها تا حدی در راستای مبارزه با فساد اداری موفق عمل کرده اند. هر دو وزارت در ثبات آینده افغانستان نقش مهم را داشته است بنا بر این وزارت ها باید که تدابیر لازمه را غرض کاهش میزان فساد اداری در ادارات مربوطه شان اتخاذ کنند. کمیته نظارت و ارزیابی مصمم است تا فعالیت های وزارت امور دخله را بیشتر پیگیری نموده تا نقاط آسیب پذیر و فساد زا را در آن فعالیت ها تشخیص و رفع کند.

موضوعات مربوط به جلوگیری از فساد در مؤسسات و منابع بین المللی بیشتر به ستراتیژی ها و روش های مالی انها مربوط بوده که توسط بنچمارک ها توجه شان را معطوف خواسته ایم. مؤسسات و منابع فوق در زمینه تحقق شفافیت لازم در امور تعهد کرده که بیشتر مبتنی بر هماهنگ سازی ستراتیژی های مالی آنها میباشد.